

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady podejmowania i wykonywania:

- 1) krajowego transportu drogowego;
- 2) międzynarodowego transportu drogowego;
- 3) niezarobkowego krajowego przewozu drogowego;
- 4) niezarobkowego międzynarodowego przewozu drogowego.

2. Ustawa określa również zasady działania Inspekcji Transportu Drogowego.

Art. 2. Na zasadzie wzajemności, o ile umowy międzynarodowe ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską nie stanowią inaczej, przedsiębiorca zagraniczny uprawniony do wykonywania transportu drogowego na podstawie prawa właściwego dla kraju jego siedziby może go wykonywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w ustawie.

Art. 3. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do przewozu drogowego wykonywanego pojazdami samochodowymi lub zespołami pojazdów:

- 1) przeznaczonymi konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą - w niezarobkowym przewozie drogowym osób;
- 2) o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony w transporcie drogowym rzeczy oraz niezarobkowym przewozie drogowym rzeczy;
- 3) zespołów ratownictwa medycznego oraz w ramach usług transportu sanitarnego.

2. Do przewozów drogowych wykonywanych:

- 1) w ramach powszechnych usług pocztowych,
- 2) w ramach usług polegających na przewozie odpadów komunalnych lub nieczystości ciekłych,
- 3) przez podmioty niebędące przedsiębiorcami,
- 4) w ramach usuwania skutków awarii lub wypadków pojazdami pomocy drogowej

- stosuje się odpowiednio przepisy ustawy dotyczące niezarobkowego przewozu drogowego.

Art. 4. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) krajowy transport drogowy - podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób lub rzeczy pojazdami samochodowymi zarejestrowanymi w kraju, za które uważa się również zespoły pojazdów składające się z pojazdu samochodowego i przyczepy lub naczepy, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym jazda pojazdu, miejsce rozpoczęcia lub zakończenia podróży i przejazdu oraz droga znajdują się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) międzynarodowy transport drogowy - podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób lub rzeczy pojazdami samochodowymi, za które uważa się również zespoły pojazdów składające się z pojazdu samochodowego i przyczepy lub naczepy, przy czym jazda pojazdu między miejscem początkowym i docelowym odbywa się z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) transport drogowy - krajowy transport drogowy lub międzynarodowy transport drogowy; określenie to obejmuje również:
 - a) każdy przejazd drogowy wykonywany przez przedsiębiorcę pomocniczo w stosunku do działalności gospodarczej, niespełniający warunków, o których mowa w pkt 4,
 - b) działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy;
- 4) niezarobkowy przewóz drogowy - przewóz na potrzeby własne - każdy przejazd pojazdu po drogach publicznych z pasażerami lub bez, załadowanego lub bez ładunku, przeznaczonego do nieodpłatnego krajowego i międzynarodowego przewozu drogowego osób lub rzeczy, wykonywany przez przedsiębiorcę pomocniczo w stosunku do jego podstawowej działalności gospodarczej, spełniający łącznie następujące warunki:
 - a) pojazdy samochodowe używane do przewozu są prowadzone przez przedsiębiorcę lub jego pracowników,
 - b) przedsiębiorca legitymuje się tytułem prawnym do dysponowania pojazdami samochodowymi,
 - c) w przypadku przejazdu pojazdu załadowanego - rzeczy przewożone są własnością przedsiębiorcy lub zostały przez niego sprzedane, kupione, wynajęte, wdzierżawione, wyprodukowane, wydobyte, przetworzone lub naprawione albo celem przejazdu jest przewóz osób lub rzeczy z przedsiębiorstwa lub do przedsiębiorstwa na jego własne potrzeby, a także przewóz pracowników i ich rodzin,
 - d) nie jest przewozem w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie usług turystycznych;
- 5) niezarobkowy krajowy przewóz drogowy - przewóz na potrzeby własne wykonywany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) niezarobkowy międzynarodowy przewóz drogowy - przewóz na potrzeby własne wykonywany z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6a) przewóz drogowy - transport drogowy lub niezarobkowy przewóz drogowy, a także inny przewóz drogowy w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów

socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 (Dz. Urz. UE L 102 z 11.04.2006, str. 1), zwanego dalej "rozporządzeniem (WE) nr 561/2006";

7) przewóz regularny - publiczny przewóz osób i ich bagażu w określonych odstępach czasu i określonymi trasami, na zasadach określonych w ustawie i w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601, z późn. zm.²⁾);

7a) komunikacja miejska - przewóz regularny wykonywany w ramach lokalnego transportu zbiorowego w granicach administracyjnych miasta albo:

- a) miasta i gminy,
- b) miast albo miast i gmin sąsiadujących

- jeżeli zawarły porozumienie lub utworzyły związek międzygminny w sprawie wspólnej realizacji komunikacji na swoim obszarze;

8) linia komunikacyjna - połączenie komunikacyjne na określonej drodze między przystankami wskazanymi w rozkładzie jazdy, po której odbywają się regularne przewozy osób;

8a) przystanek - miejsce przeznaczone do wsiadania lub wysiadania pasażerów na danej linii komunikacyjnej, oznaczone w sposób określony w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.³⁾), z informacją o rozkładzie jazdy, z uwzględnieniem godzin odjazdów środków transportowych przewoźnika drogowego uprawnionego do korzystania z tego miejsca;

9) przewóz regularny specjalny - niepubliczny przewóz regularny określonej grupy osób, z wyłączeniem innych osób;

10) przewóz wahałowy - wielokrotny przewóz zorganizowanych grup osób tam i z powrotem, między tym samym miejscem początkowym a tym samym miejscem docelowym, przy spełnieniu łącznie następujących warunków:

- a) każda grupa osób przewiezionych do miejsca docelowego wraca do miejsca początkowego,
- b) miejsce początkowe i miejsce docelowe oznaczają odpowiednio miejsce rozpoczęcia usługi przewozowej oraz miejsce zakończenia usługi przewozowej, z uwzględnieniem w każdym przypadku okolicznych miejscowości leżących w promieniu 50 km;

11) przewóz okazjonalny - przewóz osób, który nie stanowi przewozu regularnego, przewozu regularnego specjalnego albo przewozu wahałowego;

12) przewóz kabotażowy - przewóz wykonywany pojazdem samochodowym zarejestrowanym za granicą lub przez przedsiębiorcę zagranicznego między miejscami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

13) transport kombinowany - przewóz rzeczy, podczas którego samochód ciężarowy, przyczepa, naczepa z jednostką ciągnącą lub bez jednostki ciągnącej, nadwozie wymienne lub kontener 20-stopowy lub większy korzysta z drogi w początkowym lub końcowym odcinku przewozu, a na innym odcinku z usługi kolei, żeglugi śródlądowej lub transportu morskiego, przy czym odcinek morski przekracza 100 km w linii prostej; odcinek przewozu początkowego lub końcowego oznacza przewóz:

- a) pomiędzy punktem, gdzie rzeczy są załadowane, i najbliższą odpowiednią kolejową stacją załadunkową dla odcinka początkowego oraz pomiędzy najbliższą odpowiednią kolejową stacją wyładunkową a punktem, gdzie rzeczy są wyładowane, dla końcowego odcinka lub
- b) wewnątrz promienia nieprzekraczającego 150 km w linii prostej ze śródlądowego lub morskiego portu załadunku lub wyładunku;

14) międzynarodowy transport kombinowany - transport kombinowany, podczas którego następuje przekroczenie granicy Rzeczypospolitej Polskiej;

15) przewoźnik drogowy - przedsiębiorca uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego;

16) zagraniczny przewoźnik drogowy - zagraniczny przedsiębiorca uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego na podstawie przepisów obowiązujących w państwie, w którym znajduje się jego siedziba;

17) licencja - decyzja administracyjna wydana przez ministra właściwego do spraw transportu lub określony w ustawie organ samorządu terytorialnego, uprawniająca do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego;

18) zezwolenie - decyzja administracyjna wydana przez ministra właściwego do spraw transportu lub określony w ustawie organ samorządu terytorialnego, uprawniająca przewoźnika drogowego do wykonywania określonego rodzaju transportu drogowego;

19) zezwolenie zagraniczne - dokument otrzymany na podstawie umowy międzynarodowej od właściwego organu innego państwa lub organizacji międzynarodowej przez właściwy organ Rzeczypospolitej Polskiej przekazywany przewoźnikowi drogowemu i upoważniający go do wykonywania międzynarodowego transportu drogowego, jednokrotnie lub wielokrotnie, do lub z terytorium państwa określonego w zezwoleniu lub tranzytem przez jego terytorium;

20) certyfikat kompetencji zawodowych - dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji i wiedzy niezbędnych do podjęcia i wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego;

21) (uchylony).

Rozdział 2

Zasady podejmowania i wykonywania transportu drogowego

Art. 5. 1. Podjęcie i wykonywanie transportu drogowego wymaga uzyskania odpowiedniej licencji na wykonywanie transportu drogowego, zwanej dalej "licencją".

2. Licencji udziela się na czas oznaczony, nie krótszy niż 2 lata i nie dłuższy niż 50 lat, uwzględniając wniosek przedsiębiorcy.

3. Przedsiębiorcy udziela się licencji, z zastrzeżeniem art. 6, jeżeli:

- 1) członkowie organu zarządzającego osoby prawnej, osoby zarządzające spółką jawną lub komandytową, a w przypadku innego przedsiębiorcy - osoby prowadzące działalność gospodarczą, spełniają wymogi dobrej reputacji; wymóg dobrej reputacji nie jest spełniony lub przestał być spełniany przez te osoby, jeżeli:
 - a) zostały skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa umyślne: karne skarbowe, przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, mieniu, obrotowi gospodarczemu, wiarygodności dokumentów, ochronie środowiska lub warunkom pracy i płacy albo innym przepisom dotyczącym wykonywania zawodu,
 - b) wydano w stosunku do tych osób prawomocne orzeczenie zakazujące wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego;
 - 2) przynajmniej jedna z osób zarządzających przedsiębiorstwem lub osoba zarządzająca w przedsiębiorstwie transportem drogowym legitymuje się certyfikatem kompetencji zawodowych;
 - 3) posiada sytuację finansową zapewniającą podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego określony dostępnymi środkami finansowymi lub majątkiem w wysokości:
 - a) 9.000 euro - na pierwszy pojazd samochodowy przeznaczony do transportu drogowego,
 - b) 5.000 euro - na każdy następny pojazd samochodowy,
 - c) 50.000 euro - przy wykonywaniu transportu drogowego w zakresie, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. b;
 - 4) przedsiębiorca osobiście wykonujący przewozy i zatrudnieni przez przedsiębiorcę kierowcy, a także inne osoby niezatrudnione przez przedsiębiorcę, lecz wykonujące osobiście przewozy na jego rzecz, spełniają wymagania określone w przepisach ustawy, przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym oraz w innych przepisach określających wymagania w stosunku do kierowców, a także nie byli skazani prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa umyślne przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, mieniu, wiarygodności dokumentów lub środowisku;
 - 5) posiada tytuł prawny do dysponowania pojazdem lub pojazdami samochodowymi spełniającymi wymagania techniczne określone przepisami prawa o ruchu drogowym, którymi transport drogowy ma być wykonywany.
4. Wymagań, o których mowa w ust. 3 pkt 4 i 5, nie stosuje się wobec przedsiębiorcy wykonującego transport drogowy wyłącznie w zakresie, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. b.
5. Posiadanie sytuacji finansowej zapewniającej podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego potwierdza się:
- 1) rocznym sprawozdaniem finansowym;
 - 2) dokumentami potwierdzającymi:
 - a) dysponowanie środkami pieniężnymi w gotówce lub na rachunkach bankowych lub dostępnymi aktywami,
 - b) posiadanie akcji lub udziałów lub innych zbywalnych papierów wartościowych,
 - c) udzielenie gwarancji lub poręczeń bankowych,
 - d) własność nieruchomości.
6. Przy ocenie sytuacji finansowej, o której mowa w ust. 3 pkt 3, stosuje się kurs średni ogłaszany przez Narodowy Bank Polski, obowiązujący w ostatnim dniu roku poprzedzającego rok, w którym ocena ta jest dokonywana.

Art. 6. 1. Licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką udziela się przedsiębiorcy, jeżeli:

- 1) spełnia wymagania określone w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 5;
 - 2) zatrudnieni przez niego kierowcy oraz sam przedsiębiorca osobiście wykonujący przewozy:
 - a) spełniają wymagania określone w przepisach prawa o ruchu drogowym,
 - b) nie byli skazani za przestępstwa, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4, a ponadto za przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
 - c) posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie transportu drogowego taksówką, potwierdzonego zdaniem egzaminem, lub wykażą się co najmniej 5-letnią praktyką w zakresie wykonywania tego transportu; przerwa w wykonywaniu transportu drogowego nie może być dłuższa niż kolejnych 6 miesięcy z przyczyn zależnych od nich,
 - d) spełniają wymagania określone w art. 39a ust. 1 pkt 1-4.
2. Egzamin, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, przeprowadzają komisje egzaminacyjne powołane przez starostę.
3. Minister właściwy do spraw transportu, po zasięgnięciu opinii organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających taksówkarzy, określi, w drodze rozporządzenia, program szkolenia oraz wzór zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, mając na uwadze zakres i obszar działalności, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości topografii miejscowości, w której przedsiębiorca prowadzi lub zamierza prowadzić działalność gospodarczą, oraz znajomości przepisów porządkowych, a także określi składniki kosztów szkolenia i egzaminowania oraz wysokość opłat z tego tytułu wynikających.
4. Licencja, o której mowa w ust. 1, udzielana jest na określony pojazd i obszar obejmujący:
- 1) gminę;
 - 2) gminy sąsiadujące - po uprzednim zawarciu przez nie porozumienia;
 - 3) miasto st. Warszawę - związek komunalny.
5. Dopuszcza się wykonywanie przewozu z obszaru określonego w licencji poza ten obszar, lecz bez prawa świadczenia usług przewozowych poza obszarem określonym w tej licencji, z wyjątkiem przewozu wykonywanego w drodze powrotnej lub w przypadku złożenia zamówienia przez klienta z innego obszaru.

6. Właściwe rady gmin i Rada m.st. Warszawy określają na dany rok kalendarzowy, nie później niż do dnia 30 listopada roku poprzedniego, liczbę przeznaczonych do wydania nowych licencji po zasięgnięciu opinii organizacji zrzeszających miejscowych taksówkarzy i organizacji, których statutowym celem jest ochrona praw konsumenta.

7. Niedotrzymanie terminu, o którym mowa w ust. 6, oznacza zachowanie dotychczasowej liczby licencji.

Art. 7. 1. Udzielenie, odmowa udzielenia, zmiana lub cofnięcie licencji następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2. Organem właściwym w sprawach udzielenia, odmowy udzielenia, zmiany lub cofnięcia licencji w zakresie transportu drogowego jest:

- 1) w krajowym transporcie drogowym - starosta właściwy dla siedziby przedsiębiorcy, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) w przewozach taksówkowych:
 - a) na obszar, o którym mowa w art. 6 ust. 4 pkt 1 - wójt, burmistrz lub prezydent miasta,
 - b) na obszar, o którym mowa w art. 6 ust. 4 pkt 2 - wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy dla siedziby lub miejsca zamieszkania przedsiębiorcy,
 - c) na obszar, o którym mowa w art. 6 ust. 4 pkt 3 - Prezydent m.st. Warszawy;
- 3) w międzynarodowym transporcie drogowym - minister właściwy do spraw transportu.

Art. 8. 1. Licencji udziela się na pisemny wniosek przedsiębiorcy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres;
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo w ewidencji działalności gospodarczej;
- 3) określenie rodzaju i zakresu, a w krajowym transporcie drogowym taksówką - także obszaru;
- 4) rodzaj i liczbę pojazdów samochodowych, którymi dysponuje przedsiębiorca ubiegający się o udzielenie licencji;
- 5) czas, na jaki licencja ma być udzielona.

3. Do wniosku o udzielenie licencji, z zastrzeżeniem ust. 4, należy dołączyć:

- 1) odpis z rejestru przedsiębiorców albo z ewidencji działalności gospodarczej;
- 2) kserokopię zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacji statystycznej (REGON);
- 3) kserokopię zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej (NIP);
- 4) kserokopię certyfikatu kompetencji zawodowych przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej transportem drogowym w przedsiębiorstwie;
- 5) zaświadczenie z rejestru skazanych stwierdzające niekaralność osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1;
- 6) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3;
- 7) oświadczenie o zamiarze zatrudnienia kierowców spełniających warunki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 lub w art. 6 ust. 1 pkt 2;
- 8) wykaz pojazdów samochodowych wraz z kserokopiami krajowych dokumentów dopuszczających pojazd do ruchu, a w przypadku gdy przedsiębiorca nie jest właścicielem tych pojazdów - również dokument potwierdzający prawo do dysponowania nimi.

4. Przy składaniu wniosku o udzielenie licencji nie dołącza się dokumentów, o których mowa:

- 1) w ust. 3 pkt 4 i 6 - gdy wniosek dotyczy licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką;
- 2) w ust. 3 pkt 7 i 8 - gdy wniosek dotyczy licencji na wykonywanie transportu drogowego wyłącznie w zakresie, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. b.

Art. 9. 1. Przedsiębiorca zamierzający podjąć działalność gospodarczą w zakresie transportu drogowego może ubiegać się o przyrzeczenie udzielenia licencji, zwane dalej "promesą".

2. W postępowaniu o udzielenie promesy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące udzielenia licencji, z wyjątkiem przepisu art. 8 ust. 3 pkt 8.

Art. 10. 1. Wnioski o udzielenie licencji rozpatruje się według kolejności ich złożenia.

2. W razie niespełnienia przez przedsiębiorcę warunków, o których mowa w art. 5 lub art. 6, odmawia się udzielenia licencji.

3. (uchylony).

3a. (uchylony).

4. (uchylony).

5. (uchylony).

Art. 11. 1. W licencji określa się w szczególności:

- 1) numer ewidencyjny licencji;
- 2) organ, który udzielił licencji;
- 3) datę udzielenia licencji;
- 4) podstawę prawną;
- 5) przedsiębiorcę, jego siedzibę i adres;
- 6) zakres transportu drogowego;
- 7) rodzaj przewozów;
- 8) oznaczenie obszaru przewozów w krajowym transporcie drogowym taksówką;
- 9) czas, na jaki udzielono licencji.

2. (uchylony).

3. Organ udzielający licencji wydaje jej wypis lub wypisy w liczbie odpowiadającej liczbie pojazdów samochodowych określonych we wniosku o udzielenie licencji.

4. (uchylony).

5. (uchylony).

Art. 12. 1. Licencja na krajowy transport drogowy uprawnia do wykonywania przewozów wyłącznie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

1a. Licencja na krajowy transport drogowy rzeczy uprawnia do wykonywania transportu drogowego w zakresie, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. b, o ile przedsiębiorca posiada zabezpieczenie finansowe w wysokości określonej w art. 5 ust. 3 pkt 3 lit. c.

1b. Licencja na krajowy transport drogowy osób nie uprawnia do wykonywania transportu drogowego taksówką.

2. Licencja na międzynarodowy transport drogowy uprawnia do wykonywania przewozów z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z rodzajem przewozów w niej określonym.

2a. Licencja, o której mowa w ust. 2, uprawnia również do wykonywania przewozów w krajowym transporcie drogowym, zgodnie z rodzajem przewozów w niej określonych.

3. Licencja nie zastępuje zezwoleń wymaganych przepisami ustawy lub umów międzynarodowych.

Art. 13. 1. Licencji nie można odstępować osobom trzecim ani przenosić uprawnień z niej wynikających na osobę trzecią, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Organ, który udzielił licencji, przenosi, w drodze decyzji administracyjnej, uprawnienia z niej wynikające w razie:

1) śmierci osoby fizycznej posiadającej licencję i wstąpienia na jej miejsce spadkobiercy, w tym również osoby fizycznej będącej współnikiem w szczególności spółki jawnej lub spółki komandytowej,

2) połączenia, podziału lub przekształcenia, zgodnie z odrębnymi przepisami, przedsiębiorcy posiadającego licencję,

3) (uchylony)

- pod warunkiem spełnienia przez przedsiębiorcę, przejmującego uprawnienia wynikające z licencji, wymagań określonych w art. 5 ust. 3.

3. Postępowanie, o którym mowa w ust. 2, wszczyna się na wniosek.

4. Minister właściwy do spraw transportu może, w drodze decyzji administracyjnej, wyrazić zgodę na wykonywanie uprawnień wynikających z licencji przez spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w których spółka posiadająca licencję posiada akcje lub udziały, jeżeli zawarły one umowę leasingu lub dzierżawy na używanie pojazdu samochodowego zgłoszonego do prowadzenia działalności objętej licencją, pod warunkiem spełnienia przez te spółki wymagań określonych w art. 5 ust. 3.

Art. 14. 1. Przewoźnik drogowy jest obowiązany zgłaszać na piśmie organowi, który udzielił licencji, wszelkie zmiany danych, o których mowa w art. 8, nie później niż w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

2. Jeżeli zmiany, o których mowa w ust. 1, obejmują dane zawarte w licencji, przedsiębiorca jest obowiązany wystąpić z wnioskiem o zmianę treści licencji.

3. (uchylony).

4. (uchylony).

Art. 15. 1. Licencję cofa się:

1) w przypadku gdy:

a) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej licencją,

b) przedsiębiorca nie podjął działalności objętej licencją w ciągu 6 miesięcy od dnia jej wydania, pomimo wezwania organu licencyjnego do jej podjęcia;

2) jeżeli jej posiadacz:

a) nie spełnia wymagań uprawniających do wykonywania działalności w zakresie transportu drogowego,

b) rażąco naruszył warunki określone w licencji lub inne warunki wykonywania działalności objętej licencją określone przepisami prawa,

c) odstąpił licencję osobie trzeciej,

d) zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej objętej licencją, a w szczególności nie wykonuje, na skutek okoliczności zależnych od niego, transportu drogowego co najmniej przez 6 miesięcy,

e) rażąco narusza przepisy dotyczące czasu pracy kierowców lub kwalifikacji kierowców;

3) jeżeli posiadacz licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką samowolnie zmienia wskazania urządzeń pomiarowo-kontrolnych, zainstalowanych w pojeździe;

4) jeżeli przedsiębiorca wykonujący transport drogowy w zakresie, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. b, zlecił wykonanie przewozu rzeczy podmiotowi nieposiadającemu licencji.

2. Cofnięcie licencji w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 lit. a, b, d oraz lit. e poprzedza się pisemnym ostrzeżeniem przedsiębiorcy, że w przypadku ponownego stwierdzenia naruszenia tych przepisów wszczyna się postępowanie w sprawie cofnięcia licencji. Przepisu nie stosuje się, gdy posiadacz licencji przestał spełniać wymagania, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 lit. a.

3. Licencja może być cofnięta, jeżeli jej posiadacz:

1) nie przedstawił, w wyznaczonym terminie, informacji i dokumentów, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3, art. 14 i art. 83;

2) rażąco lub wielokrotnie narusza przepisy w zakresie dopuszczalnej masy, nacisków osi lub wymiaru pojazdu;

- 3) zalega w regulowaniu, stwierdzonych decyzją ostateczną lub prawomocnym orzeczeniem, zobowiązań:
- a) celnych, podatkowych lub innych zobowiązań na rzecz Skarbu Państwa z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego,
 - b) wobec kontrahenta;
 - 4) samowolnie:
 - a) zmienia wskazania urządzeń pomiarowo-kontrolnych lub tachografów cyfrowych zainstalowanych w pojeździe, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 3,
 - b) zmienia lub usuwa dane zapisane w tachografie cyfrowym lub na karcie kierowcy i karcie przedsiębiorstwa.
4. Przedsiębiorca jest obowiązany zwrócić dokumenty, o których mowa w art. 11, organowi, który udzielił licencji, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o cofnięciu licencji stała się ostateczna.
5. W przypadku cofnięcia licencji nie może być ona ponownie udzielona wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu licencji stała się ostateczna.

Art. 16. 1. Licencja wygasa w razie:

- 1) upływu okresu, na który została udzielona;
 - 2) zrzeczenia się jej, z zastrzeżeniem ust. 3;
 - 3) śmierci posiadacza licencji, z zastrzeżeniem ust. 4;
 - 4) likwidacji albo postanowienia o upadłości przedsiębiorcy, któremu została udzielona, chyba że zachodzą okoliczności określone w art. 13 ust. 2.
2. Przepis art. 15 ust. 4 stosuje się odpowiednio.
3. Przedsiębiorca nie może zrzec się licencji w przypadku wszczęcia postępowania o cofnięcie licencji.
4. W razie śmierci osoby fizycznej posiadającej licencję organ, który jej udzielił, na wniosek osoby, która złożyła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku, wyraża zgodę, w drodze decyzji administracyjnej, na wykonywanie uprawnień wynikających z licencji przez okres nie dłuższy niż 18 miesięcy od daty śmierci posiadacza tej licencji.

Art. 17. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzory licencji i wypisu z licencji, uwzględniając zakres niezbędnych danych.

2. Minister właściwy do spraw transportu może upoważnić, w drodze zarządzenia, na określonych warunkach, kierownika jednostki specjalnie w tym celu działającej do wykonywania niektórych czynności, określonych w ustawie, związanych z postępowaniem w sprawie licencji na międzynarodowy transport drogowy, mając na uwadze usprawnienie procedury w tym zakresie.

Art. 17a. Minister właściwy do spraw transportu może upoważnić, w drodze zarządzenia, kierownika jednostki, o której mowa w art. 17 ust. 2, do wydawania dokumentów wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.

Art. 17b. Minister właściwy do spraw transportu może ogłosić, w drodze obwieszczenia, wykaz państw, w stosunku do których jest wymagane posiadanie zezwolenia zagranicznego w międzynarodowym transporcie drogowym.

Rozdział 3

Transport drogowy osób

Art. 18. 1. Wykonywanie przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych wymaga zezwolenia:

- 1) w krajowym transporcie drogowym - wydanego, w zależności od zasięgu tych przewozów odpowiednio przez:
 - a) wójta - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych na obszarze gminy,
 - b) burmistrza albo prezydenta miasta - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych w komunikacji miejskiej,
 - c) burmistrza albo prezydenta miasta, któremu powierzono to zadanie na mocy porozumienia, o którym mowa w art. 4 pkt 7a - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych w komunikacji miejskiej w granicach określonych w art. 4 pkt 7a lit. a albo lit. b,
 - d) burmistrza albo prezydenta miasta, będącego siedzibą związku międzygminnego, o którym mowa w art. 4 pkt 7a - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych na obszarze gmin, które utworzyły związek międzygminny,
 - d¹) prezydenta miasta na prawach powiatu, w uzgodnieniu z właściwym starostą ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych przebiegających na obszarze miasta i sąsiedniego powiatu,
 - e) starostę, w uzgodnieniu z wójtami, burmistrzami lub prezydentami miast właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych na obszarze powiatu, z wyłączeniem linii komunikacyjnych określonych w lit. a-d¹,
 - f) marszałka województwa, w uzgodnieniu ze starostami właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych wykraczających poza obszar co najmniej jednego powiatu, jednakże niewykraczających poza obszar województwa,
 - g) marszałka województwa właściwego dla siedziby albo miejsca zamieszkania przedsiębiorcy, w uzgodnieniu z marszałkami województw właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych wykraczających poza obszar co najmniej jednego województwa;
- 2) w międzynarodowym transporcie drogowym - wydanego przez ministra właściwego do spraw transportu.

1a. Nie wymaga uzyskania zezwolenia tymczasowe wykonywanie przewozów osób w przypadku klęsk żywiołowych lub wystąpienia zakłóceń w przewozach wykonywanych przez podmioty innych gałęzi niż transport drogowy.

1b. W przypadku zakłóceń, o których mowa w ust. 1a, przewoźnik drogowy i podmiot, w zastępstwie którego przewozy są wykonywane, obowiązani są zawrzeć pisemne porozumienie określające warunki i termin wykonywania tych przewozów oraz zgłosić ten fakt właściwemu organowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

2. Wykonywanie przewozów wahadłowych i okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym wymaga zezwolenia wydanego przez organ, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Nie wymaga zezwolenia wykonywanie przewozu okazjonalnego, jeżeli:

1) tym samym pojazdem samochodowym na całej trasie przejazdu przewozi się tę samą grupę osób i dowozi się ją do miejsca początkowego albo

2) polega on na przewozie osób do miejsca docelowego, natomiast jazda powrotna jest jazdą bez osób (podróżnych), albo

3) polega on na jeździe bez osób do miejsca docelowego i odebraniu oraz przewiezieniu do miejsca początkowego grupy osób, która przez tego samego przewoźnika drogowego została przewieziona na zasadzie określonej w pkt 2.

4. Organ wydający zezwolenia wydaje przedsiębiorcy wypis lub wypisy z zezwoleń w liczbie określonej we wniosku przedsiębiorcy.

5. Przy wykonywaniu przewozów okazjonalnych w krajowym transporcie drogowym pojazdem przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą zabrania się:

a) umieszczania i używania w pojeździe taksometru,

b) umieszczania na pojeździe oznaczeń z nazwą, adresem oraz telefonem przedsiębiorcy,

c) umieszczania na dachu pojazdu lamp lub innych urządzeń technicznych.

Art. 18a. Przewoźnik wykonujący regularne przewozy osób, poza uprawnieniami pasażerów do ulgowych przejazdów określonymi w odrębnych przepisach, uwzględnia także uprawnienia pasażerów do innych ulgowych przejazdów, jeżeli podmiot, który ustanawia te ulgi, ustali z przewoźnikiem, w drodze umowy, warunki zwrotu kosztów stosowania tych ulg.

Art. 18b. 1. Przewozy regularne w krajowym transporcie drogowym wykonywane są według następujących zasad:

1) do przewozu używane są wyłącznie autobusy odpowiadające wymaganiom ze względu na rodzaj przewozu warunkom technicznym;

2) rozkład jazdy jest podawany do publicznej wiadomości przez ogłoszenia na wszystkich wymienionych w rozkładzie jazdy przystankach lub dworcach autobusowych;

3) wsiadanie i wysiadanie pasażerów odbywa się tylko na przystankach określonych w rozkładzie jazdy;

4) należność za przejazd jest pobierana zgodnie z cennikiem opłat, a pasażer otrzymuje potwierdzenie wniesienia opłaty w postaci biletu wydanego zgodnie z przepisami o kasach rejestrujących;

5) w kasach dworcowych oraz w autobusie znajduje się dostępny do wglądu pasażerów opracowany przez przewoźnika lub grupę przewoźników regulamin określający warunki obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób, bagażu i rzeczy;

6) cennik opłat został podany do publicznej wiadomości przy kasach dworcowych oraz w każdym autobusie wykonującym regularne przewozy osób, przy czym cennik opłat musi także zawierać ceny biletów ulgowych:

a) określone na podstawie odrębnych ustaw, a w szczególności ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.⁴⁾),

b) wynikających z uprawnień pasażerów do innych ulgowych przejazdów, jeżeli podmiot, który ustanowił te ulgi, ustalił z przewoźnikiem w drodze umowy warunki zwrotu kosztów stosowania tych ulg;

7) zgodnie z warunkami przewozu osób określonymi w zezwoleniu, o którym mowa w art. 18.

2. Podczas wykonywania przewozów regularnych zabrania się:

1) używania do przewozu:

a) innych pojazdów niż autobusy,

b) autobusów nieodpowiadających wymaganiom ze względu na rodzaj przewozu warunkom technicznym;

2) korzystania z przystanków, na których nie została zamieszczona informacja o realizowanym rozkładzie jazdy zawierająca także nazwę, adres siedziby przewoźnika i numer telefonu przewoźnika lub niezgodnie z podanymi w tej informacji dniami i godzinami odjazdów;

3) zabierania i wysadzania pasażerów poza przystankami określonymi w rozkładzie jazdy;

4) pobierania należności za przejazd niezgodnie z cennikiem opłat podanym do publicznej wiadomości pasażerów;

5) naruszania warunków przewozu osób określonych w zezwoleniu, o którym mowa w art. 18.

Art. 19. 1. Wykonywanie przez zagranicznego przewoźnika drogowego przewozu kabotażowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymaga zezwolenia na przewóz kabotażowy wydanego przez ministra właściwego do spraw transportu. Przepisy art. 22 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być wydane na wniosek zagranicznego przewoźnika drogowego pod warunkiem dołączenia do niego co najmniej dwóch pozytywnych opinii polskich organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających przewoźników drogowych.

Art. 19a. 1. Minister właściwy do spraw transportu może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić wymóg posiadania zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób na lub przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdem samochodowym przeznaczonym

konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą przez zagranicznych przewoźników z niektórych państw mając na uwadze zasadę wzajemności.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również w przypadku przejazdu pojazdu samochodowego bez osób podróżnych.

3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje minister właściwy do spraw transportu.

Art. 20. 1. W zezwoleniu określa się w szczególności:

- 1) warunki wykonywania przewozów;
- 2) przebieg trasy przewozów, w tym miejscowości, w których znajdują się miejsca początkowe i docelowe przewozów;
- 3) miejscowości, w których znajdują się przystanki - przy przewozach regularnych osób.

1a. Załącznikiem do zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązujący rozkład jazdy.

2. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór zezwolenia, o którym mowa w art. 19a, oraz wzór zezwolenia i wypisu z zezwolenia, o którym mowa w art. 18, uwzględniając zakres niezbędnych danych, a także mając na uwadze przepisy rozporządzenia nr 2121/98/WE z dnia 2 października 1998 r. określającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzeń nr 684/92/EWG i nr 12/98/WE, w sprawie dokumentów wymaganych w międzynarodowym transporcie osób wykonywanym autobusami i autokarami (Dz. Urz. WE L 268 z 03.10.1998).

Art. 20a. 1. Warunków określonych w zezwoleniu, o którym mowa w art. 18, nie stosuje się w przypadku wystąpienia niezależnych od przedsiębiorcy okoliczności uniemożliwiających wykonywanie przewozów zgodnie z określonym w zezwoleniu przebiegiem trasy przewozów, w szczególności awarii sieci, robót drogowych, lub blokad drogowych.

2. W przypadku gdy okoliczności uniemożliwiające wykonywanie przewozów, o których mowa w ust. 1, trwają dłużej niż 14 dni, organ właściwy w sprawach zezwoleń, na wniosek przedsiębiorcy, wydaje decyzję w sprawie odstąpienia od warunków określonych w zezwoleniu.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 2, nie może być wydana na okres dłuższy niż okres ważności zezwolenia.

4. Przepisy art. 20 i 22 stosuje się odpowiednio.

Art. 21. 1. Zezwolenie, o którym mowa w art. 18, wydaje się, na wniosek przedsiębiorcy, na czas nie dłuższy niż:

- 1) 5 lat - na wykonywanie przewozów regularnych lub przewozów regularnych specjalnych;
- 2) rok - na wykonywanie przewozów wahałowych lub przewozów okazjonalnych.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się kserokopię licencji i dokumenty, o których mowa w art. 22.

3. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zezwolenie przedłuża się, na wniosek przedsiębiorcy, na okres nieprzekraczający 5 lat, o ile nie zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 23 pkt 2 i art. 24 ust. 4.

Art. 22. 1. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym dołącza się:

1) proponowany rozkład jazdy uwzględniający przystanki, godziny odjazdów środków transportowych, długość linii komunikacyjnej, podaną w kilometrach, i odległości między przystankami, kursy oraz liczbę pojazdów niezbędnych do wykonywania codziennych przewozów, zgodnie z rozkładem jazdy;

2) schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną linią komunikacyjną i przystankami;

3) potwierdzenie uzgodnienia zasad korzystania z obiektów dworcowych i przystanków, dokonane go z ich właścicielami lub zarządzającymi;

4) zobowiązanie do zamieszczania informacji o godzinach odjazdów na tabliczkach przystankowych na przystankach;

5) cennik;

6) wykaz pojazdów, z określeniem ich liczby oraz liczby miejsc, którymi wnioskodawca zamierza wykonywać przewozy.

1a. Uzyskane przez przewoźnika potwierdzenie uzgodnienia zasad korzystania z przystanków nie może powodować nakładania na przewoźników żadnych opłat za korzystanie z tych przystanków.

2. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w międzynarodowym transporcie drogowym dołącza się:

1) rozkład jazdy uzgodniony z zagranicznym przewoźnikiem drogowym przewidzianym do prowadzenia przewozów regularnych na danej linii regularnej, uwzględniający przystanki, czas odjazdów i przyjazdów, przejścia graniczne oraz długość linii regularnej podaną w kilometrach i odległości między przystankami;

2) kopię umowy z zagranicznym przewoźnikiem drogowym o wspólnym prowadzeniu linii regularnej;

3) harmonogram czasu pracy i odpoczynku kierowców;

4) schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną linią komunikacyjną i przystankami;

5) cennik.

3. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów wahałowych i okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym dołącza się:

1) przebieg trasy przewozu dla każdej grupy osób, uwzględniający miejsce początkowe i docelowe przewozu, długość tej trasy podaną w kilometrach oraz przejścia graniczne;

2) wykaz terminów przewozów;

3) schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną trasą przewozu;

4) kopię umowy między organizatorem przewozu a przewoźnikiem drogowym;

5) harmonogram czasu pracy i odpoczynku kierowców.

4. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym dołącza się:

- 1) informację określającą grupę osób, która będzie uprawniona do korzystania z przewozu;
 - 2) proponowany rozkład jazdy uwzględniający przystanki, godziny odjazdów i przyjazdów środków transportowych, długość linii komunikacyjnej, podaną w kilometrach, i odległości między przystankami oraz liczbę pojazdów niezbędnych do wykonywania codziennych przewozów, zgodnie z rozkładem jazdy;
 - 3) schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną linią komunikacyjną i przystankami;
 - 4) potwierdzenie uzgodnienia zasad korzystania z obiektów dworcowych i przystanków innych niż zlokalizowanych przy drogach publicznych, ustalone z ich właścicielami lub zarządzającymi.
5. Do wniosku w sprawach, o których mowa w ust. 2 i 3, dołącza się informację potwierdzającą przekazanie marszałkom właściwych województw schematu połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną trasą przewozu.

Art. 22a. 1. Organy, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1:

1) odmawiają udzielenia lub zmiany zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym w przypadku, gdy wnioskodawca nie jest w stanie świadczyć usług będących przedmiotem wniosku, korzystając z pojazdów pozostających w jego bezpośredniej dyspozycji;

2) mogą odmówić udzielenia lub zmiany zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym, w przypadku wystąpienia jednej z następujących okoliczności:

- a) zostanie wykazane, że projektowana linia regularna stanowić będzie zagrożenie dla już istniejących linii regularnych, z wyjątkiem sytuacji, kiedy linie te są obsługiwane tylko przez jednego przewoźnika lub przez jedną grupę przewoźników,
- b) zostanie wykazane, że wydanie zezwolenia ujemnie wpłynie na rentowność porównywalnych usług kolejowych na liniach bezpośrednio związanych z trasą usług drogowych,
- c) wnioskodawca nie wykonuje, na skutek okoliczności zależnych od niego, krajowych przewozów regularnych na innych obsługiwanych liniach komunikacyjnych, co najmniej przez 7 dni,
- d) wnioskodawca nie przestrzega warunków określonych w posiadanym już zezwoleniu lub wykonuje przewozy niezgodnie z posiadanym zezwoleniem.

2. Organy, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1, mogą odmówić udzielenia zezwolenia lub zmiany zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych specjalnych w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 oraz pkt 2 lit. a i d.

3. Podjęcie decyzji w sprawie wydania nowego lub zmiany istniejącego zezwolenia na linie komunikacyjne o długości do 100 km, w szczególności w zakresie zwiększenia pojemności pojazdów, częstotliwości ich kursowania, zmiany godzin odjazdów z poszczególnych przystanków powinno być poprzedzone analizą sytuacji rynkowej w zakresie regularnego przewozu osób.

4. Za czynności związane z opracowaniem analizy, o której mowa w ust. 3, organ właściwy do spraw zezwoleń pobiera opłatę od wnioskodawcy.

5. Analizę, o której mowa w ust. 3, przeprowadza organ właściwy do spraw zezwoleń co najmniej raz w roku, z uwzględnieniem:

1) istniejącej komunikacji, w tym rodzaju pojazdów, godzin ich odjazdów lub częstotliwości kursów oraz ich dostosowanie do potrzeb społecznych;

2) dotychczasowego wywiązywania się przewoźników posiadających zezwolenia z realizacji przewozów i stosowanych taryf;

3) przewidywanych zmian w natężeniu przewozu podróźnych;

4) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy lub planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

6. Organ przeprowadzający analizę, o której mowa w ust. 3, zasięga opinii w sprawie proponowanych zmian w zakresie udzielanych lub zmienianych zezwoleń od organizacji konsumentów.

7. Organy, o których mowa w art. 18 ust. 1, mogą realizować zadania, o których mowa w ust. 3, poprzez własne jednostki lub inne wyspecjalizowane podmioty.

8. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, stawki opłat uiszczanych przez przewoźników drogowych za czynności określone w ust. 3 w wysokości nie wyższej niż 5 zł za każde 1.000 km planowanego rocznego przebiegu danej linii komunikacyjnej oraz nie mniejszej niż 100 zł za daną linię komunikacyjną, mając na uwadze ilość linii komunikacyjnych oraz stopień zaspokojenia potrzeb przewozowych, a także sytuację rynkową na danym terenie w zakresie regularnego przewozu osób.

Art. 22b. 1. Przewoźnik drogowy jest obowiązany zgłaszać na piśmie organowi, który udzielił zezwolenia, wszelkie zmiany danych, o których mowa w art. 22, nie później niż 14 dni od dnia ich powstania.

2. Jeżeli zmiany, o których mowa w ust. 1, obejmują dane zawarte w zezwoleniu, przedsiębiorca jest obowiązany wystąpić z wnioskiem o zmianę zezwolenia.

Art. 23. Minister właściwy do spraw transportu:

1) odmawia udzielenia zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w międzynarodowym transporcie drogowym, gdy:

a) wnioskodawca nie jest w stanie świadczyć usług będących przedmiotem wniosku, korzystając ze sprzętu pozostającego w jego bezpośredniej dyspozycji,

b) projektowana linia regularna będzie stanowiła bezpośrednie zagrożenie dla istnienia już zatwierdzonych linii regularnych, z wyjątkiem sytuacji, kiedy linie te są obsługiwane tylko przez jednego przewoźnika lub przez jedną grupę przewoźników,

- c) zostanie wykazane, iż wydanie zezwolenia poważnie wpłynęłoby na rentowność porównywalnych usług kolejowych na liniach bezpośrednio związanych z trasą usług drogowych,
- d) można wywnioskować, że usługi wymienione we wniosku są nastawione tylko na najbardziej dochodowe spośród usług istniejących na danych trasach;
 - 2) może odmówić udzielenia zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych, wahadłowych lub okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym, gdy przedsiębiorca:
- a) nie przestrzega warunków określonych w posiadanym już zezwoleniu,
- b) nie wykonuje, na skutek okoliczności zależnych od niego, przewozów regularnych co najmniej przez 3 miesiące,
- c) wykonuje przewozy bez wymaganego zezwolenia.

Art. 24. 1. Zezwolenie zmienia się na wniosek jego posiadacza w razie zmiany:

- 1) oznaczenia przedsiębiorcy;
 - 2) siedziby i adresu przedsiębiorcy.
2. Zezwolenie może być zmienione na wniosek jego posiadacza w razie zmiany:
- 1) przebiegu linii regularnej, rozkładu jazdy, zwiększenia pojemności pojazdów, częstotliwości ich kursowania lub zmian godzin odjazdów z poszczególnych przystanków;
 - 2) zagranicznego przewoźnika drogowego, z którym zawarto umowę o wspólnym prowadzeniu linii regularnej w międzynarodowym transporcie drogowym.
3. Zezwolenie wygasa w razie:
- 1) zrzeczenia się zezwolenia, z zastrzeżeniem ust. 6;
 - 2) upływu terminu określonego w zezwoleniu;
 - 3) wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 16 ust. 1.
4. Zezwolenie cofa się w razie:
- 1) cofnięcia licencji;
 - 2) naruszenia lub zmiany warunków, na jakich zezwolenie zostało wydane oraz określonych w zezwoleniu;
 - 3) niewykonywania przez przedsiębiorcę, na skutek okoliczności zależnych od niego, przewozów regularnych co najmniej przez 3 miesiące;
 - 4) odstąpienia zezwolenia osobie trzeciej, przy czym nie jest odstąpieniem zezwolenia powierzenie wykonania przewozu innemu przewoźnikowi, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe.
5. W razie cofnięcia zezwolenia wniosek o ponowne wydanie zezwolenia nie może być rozpatrzony wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu stała się ostateczna.
6. Przedsiębiorca nie może zrzec się zezwolenia w przypadku wszczęcia postępowania o cofnięcie zezwolenia.

Art. 25. 1. Minister właściwy do spraw transportu wydaje przewoźnikowi drogowemu zezwolenie zagraniczne na przewóz osób pod warunkiem posiadania przez niego odpowiedniej licencji.

2. Minister właściwy do spraw transportu:

- 1) odmawia wydania zezwolenia zagranicznego w razie braku możliwości zapewnienia wystarczającej liczby zezwoleń;
- 2) odmawia wydania zezwolenia zagranicznego w przypadkach, o których mowa w art. 15 ust. 1;
- 3) może odmówić wydania zezwolenia zagranicznego w przypadkach, o których mowa w art. 15 ust. 3.

Art. 26. Minister właściwy do spraw transportu, mając na względzie usprawnienie procedur wydawania zezwoleń zagranicznych, może upoważnić do wydawania tych dokumentów:

- 1) w drodze zarządzenia - kierownika jednostki, o którym mowa w art. 17 ust. 2, na określonych warunkach;
- 2) w drodze rozporządzenia - polskie organizacje o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszające międzynarodowych przewoźników drogowych, uwzględniając w szczególności właściwe zabezpieczenie tych dokumentów uniemożliwiające dostęp osób niepowołanych, wyposażenie pomieszczeń w urzędzenia gwarantujące bezpieczeństwo przechowywanych dokumentów, ubezpieczenie od wszelkiego ryzyka oraz sposób rozliczania się w przypadku zaginięcia, zniszczenia lub utraty tych dokumentów.

Art. 27. 1. Przy wykonywaniu przewozów wahadłowych i okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym wymagany jest formularz jazdy zawierający w szczególności dane dotyczące oznaczenia przedsiębiorcy, numeru rejestracyjnego pojazdu, rodzaju usługi, miejsca początkowego i miejsca docelowego przewozu drogowego oraz listę imienną przewożonych osób.

2. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza jazdy mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej, o których mowa w art. 20 ust. 2.

Art. 27a. Minister właściwy do spraw transportu może upoważnić, w drodze zarządzenia, kierownika jednostki, o której mowa w art. 17 ust. 2, do wydawania i dystrybucji formularzy jazdy, mając na względzie usprawnienie procedur wydawania tych formularzy.

Rozdział 4

Transport drogowy rzeczy

Art. 28. 1. Wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego rzeczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagranicznego przewoźnika drogowego wymaga zezwolenia ministra właściwego do spraw transportu, o ile umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.
2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być udzielone na okres nieprzekraczający danego roku kalendarzowego.
3. Przepisy ust. 1 i ust. 2 stosuje się również w przypadku przejazdu pojazdu samochodowego bez ładunku.

Art. 29. 1. Wykonywanie przez zagranicznego przewoźnika przewozu kabotażowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymaga uzyskania zezwolenia, które wydaje minister właściwy do spraw transportu, o ile umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.
2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być wydane na wniosek zagranicznego przewoźnika pod warunkiem dołączenia do niego co najmniej dwóch pozytywnych opinii polskich organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających przewoźników drogowych.

Art. 30. 1. Minister właściwy do spraw transportu wydaje przewoźnikowi drogowemu zezwolenie zagraniczne na przewóz rzeczy pod warunkiem posiadania przez niego odpowiedniej licencji.
2. Przepis art. 25 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
2a. Wydanie zezwolenia zagranicznego jest czynnością niestanowiącą decyzji administracyjnej w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.
2b. Podziału zezwoleń zagranicznych pomiędzy przewoźnikami drogowymi, o których mowa w ust. 1, dokonuje komisja społeczna powołana przez ministra właściwego do spraw transportu.
2c. Komisja, o której mowa w ust. 2b, składa się z 7 osób.
2d. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, tryb wyłaniania składu oraz tryb działania komisji społecznej, o której mowa w ust. 2b, mając na uwadze usprawnienie sposobu podziału zezwoleń zagranicznych oraz zapewnienie w pracach komisji przedstawicieli polskich organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających międzynarodowych przewoźników drogowych.
2e. Skargi i wnioski związane z wydawaniem zezwoleń zagranicznych rozpatruje minister właściwy do spraw transportu.
3. Przepisy ustawy dotyczące zezwoleń zagranicznych stosuje się do ekopunktów wydawanych zgodnie z rozporządzeniem nr 2327/2003/WE z dnia 22 grudnia 2003 r. ustanawiającego przejściowy system ekopunktów mający zastosowanie do pojazdów ciężarowych przejeżdżających przez Austrię w 2004 r. w ramach polityki zrównoważonego rozwoju (Dz. Urz. WE L 345 z 31.12.2003).
4. W przypadku zezwoleń zagranicznych, których wykorzystanie uzależnione jest od spełnienia przez pojazd odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu, odpowiedni certyfikat potwierdzający ich spełnienie wydaje minister właściwy do spraw transportu.

Art. 30a. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:
1) rodzaje certyfikatów, o których mowa w art. 30 ust. 4, i terminy ich ważności;
2) dokumenty, na podstawie których jest wydawany i wznawiany certyfikat;
3) wzory certyfikatów.
2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw transportu uwzględni w szczególności:
1) wymagania dyrektywy 96/96/WE w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących badań przydatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep, zmienionej dyrektywą 1999/52/WE, dla celów rezolucji CEMT/CM (2001)9/Final;
2) zakres niezbędnych danych umieszczonych w certyfikatach.

Art. 31. Wykonywanie międzynarodowego transportu kombinowanego nie wymaga posiadania zezwolenia zagranicznego ani zezwolenia polskiego przez przewoźnika zagranicznego, jeżeli w umowach międzynarodowych, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana, przewidziano wzajemne zwolnienie w tym zakresie.

Art. 32. 1. Minister właściwy do spraw transportu, mając na względzie usprawnienie procedur wydawania zezwoleń zagranicznych, może upoważnić do wydawania tych dokumentów:
1) w drodze zarządzenia - kierownika jednostki, o którym mowa w art. 17 ust. 2, na określonych warunkach;
2) w drodze rozporządzenia - polskie organizacje o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszające międzynarodowych przewoźników drogowych, uwzględniając w szczególności właściwe zabezpieczenie tych dokumentów uniemożliwiające dostęp osób niepowołanych, wyposażenie pomieszczeń w urzędzenia gwarantujące bezpieczeństwo przechowywanych dokumentów, ubezpieczenie od wszelkiego ryzyka oraz sposób rozliczania się w przypadku zaginięcia, zniszczenia lub utraty tych dokumentów.
2. Minister właściwy do spraw transportu może upoważnić, w drodze zarządzenia, kierownika jednostki, o którym mowa w art. 17 ust. 2, do wydawania certyfikatów, o których mowa w art. 30 ust. 4.

Rozdział 4a

Świadectwo kierowcy

Art. 32a. Do kierowcy niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zatrudnionego przez przedsiębiorcę mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykonującego międzynarodowy transport drogowy rzeczy, stosuje się przepisy Unii Europejskiej dotyczące świadectwa kierowcy⁽¹⁾.

- Art. 32b.** 1. Minister właściwy do spraw transportu, w drodze decyzji, wydaje, odmawia wydania, zmienia lub cofa świadectwo kierowcy.
2. Świadectwo kierowcy wydaje się na pisemny wniosek przedsiębiorcy posiadającego licencję na międzynarodowy transport drogowy rzeczy.
3. Świadectwo kierowcy wraz z wypisem ze świadectwa kierowcy wydaje się przedsiębiorcy na okres do 5 lat.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, powinien zawierać:
- 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres;
 - 2) imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz obywatelstwo kierowcy.
5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:
- 1) kserokopię licencji;
 - 2) zaświadczenie o zatrudnieniu kierowcy oraz spełnieniu przez kierowcę wymagań, o których mowa w art. 39a;
 - 3) kserokopię dokumentu tożsamości;
 - 4) kserokopię prawa jazdy;
 - 5) kserokopię dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie społeczne kierowcy.
6. W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 4, oraz danych zawartych w dokumentach, o których mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepis art. 14 ust. 1.
7. Do wygaśnięcia świadectwa kierowcy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wygaśnięcia licencji.

- Art. 32c.** 1. Organem uprawnionym do przeprowadzania kontroli wydanych świadectw kierowcy jest minister właściwy do spraw transportu.
2. Organ, o którym mowa w ust. 1, może powierzyć, w drodze porozumienia, czynności kontrolne w zakresie świadectw kierowcy, organowi administracji publicznej lub innemu organowi państwowemu.
3. Do przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 85 i art. 90.

Art. 32d. (utracił moc).

- Art. 32e.** 1. Minister właściwy do spraw transportu prowadzi rejestr wydanych świadectw kierowcy.
2. Minister właściwy do spraw transportu może upoważnić, w drodze zarządzenia, kierownika jednostki, o której mowa w art. 17 ust. 2, do wydawania świadectw kierowcy i prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 1, mając na względzie usprawnienie procedur wydawania tych świadectw.

Rozdział 5

Przewozy na potrzeby własne

- Art. 33.** 1. Przewozy drogowe na potrzeby własne mogą być wykonywane po uzyskaniu zaświadczenia potwierdzającego zgłoszenie przez przedsiębiorcę prowadzenia przewozów drogowych jako działalności pomocniczej w stosunku do jego podstawowej działalności gospodarczej.
2. Obowiązek uzyskania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przewozów drogowych wykonywanych:
- 1) w ramach powszechnych usług pocztowych;
 - 2) przez podmioty, niebędące przedsiębiorcami, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3, z tym że w przypadku działalności wytwórczej w rolnictwie dotyczącej upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego obowiązek uzyskania zaświadczenia nie dotyczy rolnika w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25, z późn. zm.⁵⁾);
 - 3) przez przedsiębiorców posiadających uprawnienia do wykonywania transportu drogowego.
3. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać: oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę (miejsce zamieszkania) i adres, numer w rejestrze przedsiębiorców albo w ewidencji działalności gospodarczej, rodzaj i zakres wykonywania przewozów drogowych na potrzeby własne oraz rodzaj i liczbę pojazdów samochodowych.
4. Zaświadczenie na krajowy niezarobkowy przewóz drogowy uprawnia do wykonywania przewozów wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Zaświadczenie na międzynarodowy niezarobkowy przewóz drogowy uprawnia do wykonywania przewozów z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej. Zaświadczenie to uprawnia również do wykonywania niezarobkowego przewozu drogowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z rodzajem przewozów w nim określonych.
6. Wniosek o wydanie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać informacje i dokumenty określone w art. 8 ust. 2 pkt 1-4 i ust. 3 pkt 1-3, 7 i pkt 8.
7. Przepis art. 14 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

8. Zaświadczenie na krajowy niezarobkowy przewóz drogowy oraz wypis lub wypisy z zaświadczenia wydaje właściwy dla siedziby przedsiębiorcy starosta na okres do 5 lat. Zaświadczenie na międzynarodowy niezarobkowy przewóz drogowy oraz wypis lub wypisy z zaświadczenia wydaje minister właściwy do spraw transportu na okres do 5 lat.

9. W przypadku wykonywania przewozów, o których mowa w ust. 1, niezgodnie z wydanym zaświadczeniem właściwy organ odmawia wydania nowego zaświadczenia przez okres 3 lat od dnia upływu ważności posiadanego zaświadczenia.

10. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, oraz wypisu z tego zaświadczenia, mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej, o których mowa w art. 20 ust. 2.

11. Minister właściwy do spraw transportu może upoważnić, w drodze zarządzenia, kierownika jednostki, o którym mowa w art. 17 ust. 2, do wydawania zaświadczeń na międzynarodowy niezarobkowy przewóz drogowy.

Art. 34. 1. Wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego na potrzeby własne może wymagać uzyskania odpowiedniego zezwolenia, jeżeli umowy międzynarodowe, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana, tak stanowią.

2. Do wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorca, z zastrzeżeniem art. 33 ust. 2, obowiązany jest dołączyć zaświadczenie określone w art. 33 ust. 1.

3. Przepis art. 25 oraz art. 30 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. Przy wykonywaniu międzynarodowego przewozu drogowego osób na potrzeby własne jest wymagany formularz jazdy, o którym mowa w art. 27.

5. Minister właściwy do spraw transportu prowadzi rejestr pojazdów i przedsiębiorców wykonujących międzynarodowy przewóz drogowy na potrzeby własne, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. Minister właściwy do spraw transportu może upoważnić, w drodze zarządzenia, kierownika jednostki, o którym mowa w art. 17 ust. 2, do prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 5.

7. Minister właściwy do spraw transportu odmawia wydania zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego na potrzeby własne przez okres 3 lat od dnia stwierdzenia wykonywania przewozu niezgodnie z wydanym zaświadczeniem.

Art. 34a. 1. Na podstawie umów cywilnoprawnych mogą być używane, do celów służbowych, samochody osobowe, motocykle i motorowery niebędące własnością pracodawcy.

2. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, warunki ustalania oraz sposób dokonywania zwrotu kosztów używania pojazdów, o których mowa w ust. 1, uwzględniając rodzaj pojazdu mechanicznego, jego pojemność oraz limit kilometrów w zależności od liczby mieszkańców w danej gminie lub mieście, właściwych ze względu na miejsce zatrudnienia pracownika.

Rozdział 6

Zwolnienie z obowiązku uzyskania zezwolenia

Art. 35. 1. Przedsiębiorca wykonujący transport drogowy może być zwolniony z obowiązku uzyskania zezwolenia w przypadku wykonywania przez niego przewozów w ramach pomocy humanitarnej, medycznej lub w przypadku klęski żywiołowej.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje, w drodze decyzji administracyjnej, wydanej przez ministra właściwego do spraw transportu.

3. Przedsiębiorca wykonujący transport drogowy jest zwolniony z obowiązku uzyskania zezwolenia, jeżeli umowy międzynarodowe, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana, tak stanowią.

Art. 36. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, dokumenty potwierdzające wykonywanie przez przedsiębiorcę przewozów, o których mowa w art. 35 ust. 1.

Rozdział 7

Warunki i tryb uzyskiwania certyfikatów kompetencji zawodowych

Art. 37. 1. Uzyskanie certyfikatu kompetencji zawodowych wymaga wykazania się wiedzą lub praktyką niezbędnymi do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Osoby legitymujące się co najmniej 5-letnią praktyką przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie transportu drogowego lub zarządzania przedsiębiorstwem wykonującym taką działalność otrzymują certyfikat kompetencji zawodowych po uzyskaniu pozytywnego wyniku testu z wiedzy potwierdzającego kompetencje zawodowe.

3. Do wykonywania międzynarodowego transportu drogowego wymagane jest ponadto wykazanie się znajomością zagadnień w zakresie obowiązujących międzynarodowych umów i przepisów transportowych, przepisów celnych oraz warunków i dokumentów wymaganych do wykonywania międzynarodowego transportu drogowego.

4. Certyfikat kompetencji zawodowych w międzynarodowym transporcie drogowym osób jest jednocześnie certyfikatem kompetencji zawodowych w krajowym transporcie drogowym osób.

5. Certyfikat kompetencji zawodowych w międzynarodowym transporcie drogowym rzeczy jest jednocześnie certyfikatem kompetencji zawodowych w krajowym transporcie drogowym rzeczy.

Art. 38. 1. Sprawdzianem znajomości zagadnień, o których mowa w art. 37 ust. 1 i ust. 3, jest egzamin pisemny zdany przed komisją egzaminacyjną.

2. Minister właściwy do spraw transportu wyznacza jednostki, przy których działają komisje egzaminacyjne.

3. Jednostki, o których mowa w ust. 2, wydają certyfikaty kompetencji zawodowych i przekazują informacje o ich wydaniu do centralnego rejestru tych certyfikatów prowadzonego przez ministra właściwego do spraw transportu.

Art. 39. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres zagadnień objętych egzaminem, o którym mowa w art. 38 ust. 1, oraz jego formę;
- 2) jednostki certyfikujące, o których mowa w art. 38 ust. 2 i 3;
- 3) wymagania kwalifikacyjne dotyczące członków komisji egzaminacyjnej i jej skład;
- 4) wzory certyfikatów kompetencji zawodowych w:

- a) krajowym transporcie drogowym osób,
- b) międzynarodowym transporcie drogowym osób,
- c) krajowym transporcie drogowym rzeczy,
- d) międzynarodowym transporcie drogowym rzeczy.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, określa się odrębnie zakres oraz formę testu z wiedzy dla osób, o których mowa w art. 37 ust. 2.

Rozdział 7a

Kierowcy wykonujący przewóz drogowy

Art. 39a. 1. Przedsiębiorca lub inny podmiot wykonujący przewóz drogowy może zatrudnić kierowcę, jeżeli osoba ta:

- 1) ukończyła 21 lat;
- 2) posiada odpowiednie uprawnienie do kierowania pojazdem samochodowym, określone w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;
- 3) nie ma przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy;
- 4) nie ma przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy;
- 5) uzyskała kwalifikację wstępną;
- 6) ukończyła szkolenie okresowe.

2. Wymaganie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy kierowcy wykonującego przewóz drogowy rzeczy pojazdem samochodowym lub zespołem pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t i nieprzekraczającej 7,5 t.

3. Wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 5 i 6, nie stosuje się do kierowcy pojazdu:

- 1) do kierowania którego wymagane jest prawo jazdy kategorii A1, A, B1, B lub B+E;
- 2) którego konstrukcja ogranicza prędkość do 45 km/h;
- 3) wykorzystywanego przez siły zbrojne;
- 4) obrony cywilnej, jednostek ochrony przeciwpożarowej lub jednostek odpowiedzialnych za utrzymanie bezpieczeństwa lub porządku publicznego;
- 5) poddawanego testom drogowym do celów rozwoju technicznego przez producentów, jednostki badawczo-rozwojowe lub szkoły wyższe;
- 6) odbywającego przejazd bez osób lub ładunku:
 - a) w celu dokonania jego naprawy lub konserwacji,
 - b) z miejsca zakupu lub odbioru;
- 7) używanego w sytuacjach zagrożenia lub przeznaczonego do akcji ratunkowych;
- 8) wykorzystywanego do:
 - a) nauki jazdy osób ubiegających się o prawo jazdy,
 - b) szkolenia osób posiadających prawo jazdy,
 - c) przeprowadzania państwowego egzaminu osób ubiegających się o prawo jazdy;
- 9) wykorzystywanego do użytku osobistego w przewozie drogowym osób lub rzeczy;
- 10) wykorzystywanego do przewozu materiałów lub urządzeń niezbędnych kierowcy do jego pracy, pod warunkiem że prowadzenie pojazdu nie jest jego podstawowym zajęciem.

Art. 39b. 1. Do uzyskania kwalifikacji wstępnej może przystąpić osoba:

- 1) która na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) przebywa co najmniej 185 dni w roku ze względu na więzi osobiste lub zawodowe, albo
 - b) studiuje od co najmniej sześciu miesięcy i przedstawi zaświadczenie potwierdzające ten fakt;

- 2) niebędąca obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, mająca zamiar wykonywać przewozy na rzecz podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Kierowca obowiązany jest uzyskać kwalifikację wstępną, odpowiednio do pojazdu, którym zamierza wykonywać przewóz drogowy, w zakresie bloków programowych określonych odpowiednio do kategorii prawa jazdy:
 - 1) C1, C1+E, C i C+E;
 - 2) D1, D1+E, D i D+E.
3. Kwalifikacja wstępna obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz testy kwalifikacyjne.

Art. 39b¹. 1. Zajęcia, o których mowa w art. 39b ust. 3, przeprowadzane są w formie:

- 1) zajęć szkolnych dla uczniów - w szkole, jeżeli w programie nauczania jest przewidziane uzyskanie kwalifikacji kierowcy wykonującego przewóz drogowy, albo
 - 2) kursu kwalifikacyjnego - w ośrodku szkolenia.
2. Zajęcia teoretyczne i praktyczne, o których mowa w art. 39b ust. 3, obejmują:
- 1) kształcenie zawodowe w zakresie racjonalnego kierowania pojazdem, z uwzględnieniem przepisów bezpieczeństwa, w tym:
 - a) znajomość właściwości technicznych i zasad działania elementów bezpieczeństwa pojazdu,
 - b) umiejętność optymalizacji zużycia paliwa,
 - c) umiejętność zapewnienia bezpieczeństwa w związku z przewożonym towarem,
 - d) umiejętność zapewnienia bezpieczeństwa pasażerom;
 - 2) kształcenie zawodowe w zakresie umiejętności stosowania przepisów dotyczących wykonywania transportu drogowego;
 - 3) kształcenie zawodowe w zakresie zagrożeń związanych z wykonywanym zawodem, w tym bezpieczeństwo na drodze i bezpieczeństwo dla środowiska;
 - 4) kształcenie zawodowe w zakresie obsługi i logistyki, w tym kształtowanie wizerunku firmy oraz znajomość rynku w przewozie drogowym i jego organizacji.
3. Testy kwalifikacyjne, o których mowa w art. 39b ust. 3, przeprowadzane są:
- 1) przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną, po zakończeniu zajęć szkolnych dla uczniów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w ramach zewnętrznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, albo
 - 2) w ośrodku szkolenia, po zakończeniu zajęć teoretycznych i praktycznych, przez trzyosobową komisję egzaminacyjną, zwaną dalej "komisją", powołaną przez wojewodę.
4. W skład komisji mogą wchodzić osoby, które:
- 1) posiadają wykształcenie wyższe prawnicze, ekonomiczne lub techniczne z zakresu motoryzacji lub transportu;
 - 2) nie były prawomocnie skazane za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych lub przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów;
 - 3) spełniają szczegółowe wymagania określone w przepisach na podstawie art. 39i pkt 4.
5. Co najmniej jedna z osób - członków komisji, jest obowiązana posiadać uprawnienia instruktora lub egzaminatora w zakresie kategorii prawa jazdy odpowiedniej do kategorii realizowanego bloku programowego, o którym mowa w art. 39b ust. 2.
6. Testy kwalifikacyjne, o których mowa w art. 39b ust. 3, przeprowadzane są na podstawie pytań pochodzących z katalogu pytań testowych zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw transportu.
7. Katalog pytań testowych obejmuje zagadnienia, o których mowa w ust. 2.
8. Za przeprowadzenie testu członkom komisji, przysługuje wynagrodzenie, którego koszt ponosi ośrodek szkolenia.
9. Ośrodek szkolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, umożliwia przeprowadzanie przez komisję testu kwalifikacyjnego, zapewniając odpowiednie warunki lokalowe.

Art. 39b². Kierowca, który uzyskał kwalifikację wstępną w zakresie określonego bloku programowego, o którym mowa w art. 39b ust. 2, i zamierza wykonywać przewozy innymi pojazdami niż te, dla których wymagane jest prawo jazdy odpowiadające zakresowi uzyskanej kwalifikacji wstępnej, obowiązany jest odbyć kwalifikację wstępną uzupełniającą. Przepisy art. 39b¹ stosuje się odpowiednio.

Art. 39c. 1. Wojewoda lub upoważniony przez niego członek komisji albo dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, wydaje osobie, która uzyskała kwalifikację wstępną świadectwo kwalifikacji zawodowej potwierdzające uzyskanie kwalifikacji wstępnej.

2. Wojewoda oraz dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, w terminie 21 dni od dnia przeprowadzenia testu kwalifikacyjnego, przekazują do centralnej ewidencji kierowców następujące dane osób, którym wydano świadectwo kwalifikacji zawodowej, o którym mowa w ust. 1:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) albo rodzaj, serię, numer oraz państwo wydania dokumentu potwierdzającego tożsamość - w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL;
- 4) zakres, numer i datę wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej.

Art. 39d. 1. Do szkolenia okresowego może przystąpić osoba:

- 1) która na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- a) przebywa co najmniej 185 dni w roku ze względu na więzi osobiste lub zawodowe, albo
- b) studiuje od co najmniej sześciu miesięcy i przedstawi zaświadczenie potwierdzające ten fakt;
- 2) wykonująca przewóz drogowy na rzecz podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Kierowca obowiązany jest co pięć lat, począwszy od dnia uzyskania świadectwa kwalifikacji zawodowej poświadczającego uzyskanie kwalifikacji wstępnej, ukończyć szkolenie okresowe odpowiednio do pojazdu, którym wykonuje przewóz drogowy.
3. Kierowca może odbywać szkolenie okresowe w jednej z następujących form:
- 1) kursu okresowego;
 - 2) cyklu zajęć rozłożonych w okresie pięciu lat, obejmującego program kursu okresowego.
4. Szkolenie okresowe jest prowadzone w ośrodku szkolenia w zakresie bloków programowych określonych odpowiednio do kategorii prawa jazdy:
- 1) C1, C1+E, C i C+E;
 - 2) D1, D1+E, D i D+E.
5. Kierowca, który zaprzestał wykonywania przewozu drogowego przez okres uniemożliwiający spełnienie obowiązku, o którym mowa w ust. 2, przed ponownym przystąpieniem do wykonywania przewozu obowiązany jest ukończyć szkolenie okresowe.
6. Kierowca wykonujący przewóz drogowy różnymi pojazdami, dla których wymagane jest posiadanie prawa jazdy co najmniej dwóch kategorii, o których mowa w ust. 4, może ukończyć szkolenie okresowe z zakresu jednego bloku programowego.

Art. 39e. 1. Kierownik ośrodka szkolenia wydaje osobie, która ukończyła wymagane zajęcia w ramach szkolenia okresowego, świadectwo kwalifikacji zawodowej potwierdzające ukończenie szkolenia okresowego.

2. Kierownik ośrodka szkolenia, w terminie 21 dni od dnia wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej, o którym mowa w ust. 1, przekazuje do centralnej ewidencji kierowców następujące dane osób, którym wydał świadectwo:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) numer ewidencyjny PESEL albo rodzaj, serię, numer oraz państwo wydania dokumentu potwierdzającego tożsamość - w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL;
- 4) zakres, numer i datę wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego odbycie szkolenia okresowego.

Art. 39f. 1. Kierowca wykonujący przewóz drogowy obowiązany jest uzyskać wpis do polskiego krajowego prawa jazdy, potwierdzający spełnienie wymagań, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 3 i 4 oraz odpowiednio pkt 5 lub 6.

2. Zasady dokonywania wpisu, o którym mowa w ust. 1, określają przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

3. W przypadku gdy kierowca nie posiada polskiego krajowego prawa jazdy spełnianie wymagań, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 5 i 6, potwierdza się w karcie kwalifikacji kierowcy. W karcie kwalifikacji kierowcy potwierdza się również spełnienie wymagań, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 3 i 4.

4. Kartę kwalifikacji kierowcy wydaje, na wniosek kierowcy, starosta właściwy ze względu na siedzibę podmiotu, na rzecz którego kierowca będzie wykonywał lub wykonuje przewóz drogowy, na podstawie przedłożonych:

- 1) kopii świadectwa kwalifikacji zawodowej;
- 2) kopii orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy;
- 3) kopii orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy;
- 4) oświadczenia podmiotu, na rzecz którego kierowca będzie wykonywał lub wykonuje przewóz drogowy, potwierdzającego te okoliczności.

5. Kartę kwalifikacji kierowcy wydaje się na okres pięciu lat.

6. Za wydanie karty kwalifikacji kierowcy pobiera się opłatę, w wysokości odpowiadającej wysokości opłaty za wydanie prawa jazdy określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 115 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

7. Informację o wydanych kartach kwalifikacji kierowcy starosta przekazuje do centralnej ewidencji kierowców.

8. W przypadku osoby nieposiadającej miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i niewykonywającej przewozów na rzecz podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymagania, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 5 i 6, uznaje się za spełnione, gdy osoba ta posiada w prawie jazdy albo w karcie kwalifikacji kierowcy aktualny wpis potwierdzający ukończenie kwalifikacji wstępnej lub szkolenia okresowego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

9. W przypadku osoby zamieszkałej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wykonującej przewozy na rzecz podmiotu mającego siedzibę za granicą wymagania, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 6, uznaje się za spełnione, gdy osoba ta posiada w prawie jazdy albo w karcie kwalifikacji kierowcy aktualny wpis potwierdzający ukończenie szkolenia okresowego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 39g. 1. Działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia stanowi działalność regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807, z późn. zm.⁶⁾) i wymaga uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia.

2. Warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia spełnia przedsiębiorca, który:

- 1) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, określoną przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, lub spełnia wymagania określone dla tej działalności;
 - 2) zapewnia prowadzenie szkolenia:
 - a) przez osoby posiadające uprawnienia instruktora techniki jazdy, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym,
 - b) przez wykładowców posiadających wiedzę, umiejętności i wykształcenie niezbędne do zapewnienia prawidłowego szkolenia,
 - c) zgodnie z programem szkolenia;
 - 3) posiada:
 - a) warunki lokalowe,
 - b) wyposażenie dydaktyczne,
 - c) miejsca przeznaczone do prowadzenia zajęć praktycznych,
 - d) miejsca przeznaczone do jazdy w warunkach specjalnych,
 - e) pojazdy samochodowe odpowiednie do zakresu prowadzonego szkolenia,
 - f) szczegółowy program szkolenia wraz z planem jego wykonania oraz metodami nauczania;
 - 4) nie był, jako osoba fizyczna lub członek organu osoby prawnej, prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych lub przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów.
3. Organem prowadzącym rejestr przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności objętej wpisem.
4. Wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia dokonywany jest na wniosek przedsiębiorcy zawierający następujące dane:
- 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania;
 - 2) numer w ewidencji działalności gospodarczej albo w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym - o ile są wymagane;
 - 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) przedsiębiorcy;
 - 4) wskazanie miejsca prowadzenia ośrodka szkolenia.
5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, przedsiębiorca dołącza:
- 1) program szkolenia wraz z planem wykonania szkolenia oraz metodami nauczania;
 - 2) kopię dokumentów potwierdzających kwalifikację i wiedzę instruktorów techniki jazdy oraz wykładowców;
 - 3) kopie dokumentów zawierających informacje o: warunkach lokalowych, wyposażeniu dydaktycznym oraz miejscu przeznaczonym do prowadzenia zajęć praktycznych i posiadanych pojazdach albo kopię umowy, o której mowa w ust. 11 pkt 1, lub dokumentów zawierających informację o urzędzeniu, o którym mowa w ust. 11 pkt 2, wraz z kopią certyfikatu.
6. Wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 4, przedsiębiorca składa oświadczenie o następującej treści:
- "Oświadczam, że:
- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia są kompletne i zgodne z prawdą;
 - 2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia, określone w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym."
7. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 6, powinno również zawierać:
- 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania;
 - 2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
 - 3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, z podaniem jej imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.
8. W rejestrze przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia umieszcza się dane przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 4, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest on inny niż adres siedziby, oraz jego numer w tym rejestrze.
9. Dokonując wpisu, wojewoda pobiera:
- 1) opłatę za wpis - stanowiącą dochód budżetu państwa;
 - 2) opłatę ewidencyjną, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym - na pokrycie kosztów działania centralnej ewidencji kierowców.
10. Wojewoda przekazuje:
- 1) do centralnej ewidencji kierowców informację o dokonaniu wpisu przedsiębiorcy do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia - w terminie 14 dni od dnia dokonania wpisu;
 - 2) opłatę ewidencyjną do Funduszu - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym - na zasadach i w terminach określonych w przepisach tej ustawy.
11. **Przedsiębiorca może nie spełniać wymagań**, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a i pkt 3 lit. d, jeśli:
- 1) zawarł umowę na przeprowadzanie zajęć z ośrodkiem doskonalenia techniki jazdy, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;
 - 2) **dysonuje urządzeniem technicznym do symulowania jazdy w warunkach specjalnych, posiadającym odpowiedni certyfikat wydany przez jednostkę akredytowaną w polskim systemie akredytacji.**

Art. 39h. 1. Nadzór nad ośrodkami szkolenia sprawuje wojewoda.

2. W ramach sprawowanego nadzoru wojewoda:

- 1) przeprowadza kontrolę w zakresie:

- a) spełniania przez ośrodek szkolenia wymagań, o których mowa w art. 39g ust. 2,
 - b) zgodności prowadzonego szkolenia z obowiązującymi programami szkolenia,
 - c) dokumentów wymaganych w związku z prowadzeniem szkolenia;
 - 2) w przypadku ustalenia naruszeń warunków wykonywania działalności wyznacza termin ich usunięcia;
 - 3) wydaje decyzję o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę ośrodka szkolenia oraz wykreśla z urzędu przedsiębiorcę z rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia, jeżeli przedsiębiorca:
 - a) złożył oświadczenie oraz inne dokumenty stanowiące załączniki do wniosku, o którym mowa w art. 39g ust. 5, niezgodne ze stanem faktycznym,
 - b) nie usunął naruszeń warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia w wyznaczonym przez wojewodę terminie,
 - c) rażąco naruszył warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia.
3. Rażąco naruszeniem warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia jest:
- 1) przeprowadzanie szkolenia niezgodnie z programem szkolenia;
 - 2) wydanie świadectwa kwalifikacji zawodowej niezgodnego ze stanem faktycznym;
 - 3) odmowa poddania się kontroli, o której mowa w ust. 2 pkt 1.
4. Informację o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia wojewoda przekazuje do centralnej ewidencji kierowców w terminie 14 dni od dnia wydania decyzji o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę ośrodka szkolenia.

Art. 39i. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania w stosunku do przedsiębiorcy prowadzącego ośrodek szkolenia, o którym mowa w art. 39g, w zakresie infrastruktury technicznej, warunków lokalowych, wyposażenia dydaktycznego oraz pojazdów używanych w trakcie szkolenia;
 - 2) szczegółowe warunki prowadzenia szkolenia w ramach kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, szkoleń okresowych oraz zajęć odbywanych w ramach szkolenia okresowego, o których mowa w art. 39d ust. 3 pkt 2;
 - 3) szczegółowe warunki przeprowadzania testów kwalifikacyjnych;
 - 4) szczegółowe wymagania wobec członków komisji, sposób ich powoływania oraz wysokość ich wynagrodzenia, które nie może być wyższe niż 400 zł za egzamin;
 - 5) wzór świadectwa kwalifikacji zawodowej;
 - 6) sposób postępowania z dokumentacją związaną z prowadzeniem przez ośrodki szkolenia kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej i szkolenia okresowego;
 - 7) wzór karty kwalifikacji kierowcy oraz szczegółowy sposób jej wydawania;
 - 8) wysokość opłaty za wpis przedsiębiorcy do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia.
2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw transportu uwzględni odpowiednio:
- 1) przepisy Unii Europejskiej w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, a także potrzebę zapewnienia należytych wymagań organizacyjno-technicznych przeprowadzania kursów i zajęć;
 - 2) przepisy Unii Europejskiej w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, oraz konieczność obiektywnego sprawdzenia przygotowania do uzyskania kwalifikacji wstępnej w zakresie transportu drogowego;
 - 3) konieczność zapewnienia ujednoliconych procedur przeprowadzania testów kwalifikacyjnych;
 - 4) konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu wykształcenia i okresu praktyki zawodowej członków komisji w zakresie odpowiadającym wymaganej wiedzy dotyczącej wykonywania przewozu drogowego, a także potrzebę zapewnienia pokrycia kosztów związanych z przeprowadzaniem testów kwalifikacyjnych przez komisję;
 - 5) zakres danych niezbędnych do potwierdzenia spełnienia przez kierowcę wykonującego przewóz drogowy wymagań ustawy, w szczególności w zakresie badań lekarskich i psychologicznych, ukończonych szkoleń, posiadanych uprawnień do kierowania pojazdem samochodowym, organów właściwych i podmiotów uprawnionych do wydawania świadectwa kwalifikacji zawodowej;
 - 6) zakres danych niezbędnych do prawidłowego prowadzenia kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej i szkolenia okresowego, dotyczących kandydatów na kierowców i kierowców wykonujących przewóz drogowy, podmiotów uprawnionych do przeprowadzania kursów i zajęć, organów właściwych w sprawach wpisu do rejestru, a także przepisy Unii Europejskiej w zakresie dokumentów związanych z uzyskiwaniem kwalifikacji wstępnej oraz szkoleń okresowych;
 - 7) potrzebę zapewnienia należytej ochrony dokumentacji związanej z prowadzeniem przez ośrodki szkolenia kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej i szkolenia okresowego;
 - 8) potrzebę zapewnienia zgodności wzoru i trybu wydawania karty kwalifikacji kierowcy z przepisami Unii Europejskiej;
 - 9) wysokość rzeczywistych kosztów związanych z prowadzeniem rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia oraz wysokość kosztów związanych z weryfikacją dokumentów.

Art. 39j. 1. Kierowca wykonujący przewóz drogowy podlega badaniom lekarskim przeprowadzanym w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

2. Badania lekarskie, o których mowa w ust. 1, są wykonywane, z zastrzeżeniem ust. 3-6, w zakresie i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.⁷⁾), zwanej dalej "Kodeksem pracy".

3. Zakres badań lekarskich, o których mowa w ust. 1, obejmuje ponadto ustalenie istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami, zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

4. Badania lekarskie, o których mowa w ust. 1, są przeprowadzane:

- 1) do czasu ukończenia przez kierowcę 60 lat - co 5 lat;
- 2) po ukończeniu przez kierowcę 60. roku życia - co 30 miesięcy.

5. Pierwsze badanie lekarskie, o którym mowa w ust. 1, jest wykonywane przed dniem wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego ukończenie kwalifikacji wstępnej, a każde następne dla kierowcy w wieku do 60 lat - w terminie właściwym do ukończenia szkolenia okresowego, jednak nie później niż do dnia wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego ukończenie szkolenia okresowego.

6. Badania lekarskie, o których mowa w ust. 1, wykonują lekarze uprawnieni do wykonywania badań profilaktycznych, o których mowa w przepisach Kodeksu pracy, posiadający dodatkowo uprawnienia do przeprowadzania badań lekarskich kandydatów na kierowców i kierowców określone w odrębnych przepisach.

Art. 39k. 1. Kierowca wykonujący przewóz drogowy podlega badaniom psychologicznym przeprowadzanym w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

2. Badania psychologiczne, o których mowa w ust. 1, są wykonywane, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, w zakresie i na zasadach określonych dla kierowców w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

3. Badania psychologiczne, o których mowa w ust. 1, są przeprowadzane:

- 1) do czasu ukończenia przez kierowcę 60 lat - co 5 lat;
- 2) po ukończeniu przez kierowcę 60. roku życia - co 30 miesięcy.

4. Pierwsze badanie psychologiczne, o którym mowa w ust. 1, jest wykonywane przed dniem wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego ukończenie kwalifikacji wstępnej, a każde następne dla kierowcy w wieku do 60 lat - w terminie właściwym do ukończenia szkolenia okresowego, jednak nie później niż do dnia wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego ukończenie szkolenia okresowego.

Art. 39l. 1. Przedsiębiorca lub inny podmiot wykonujący przewóz drogowy jest obowiązany do:

- 1) kierowania kierowców na:

a) szkolenia okresowe,

b) badania lekarskie i psychologiczne;

- 2) pokrywania kosztów badań lekarskich i psychologicznych;

- 3) przechowywania przez cały okres zatrudnienia kierowcy kopii:

a) świadectw kwalifikacji zawodowej,

b) orzeczeń lekarskich i psychologicznych;

- 4) prowadzenia dokumentacji dotyczącej badań lekarskich i psychologicznych;

- 5) przekazania kierowcy z chwilą rozwiązania stosunku pracy kopii orzeczeń i świadectw, o których mowa w pkt 3.

2. Przedsiębiorca lub inny podmiot wykonujący przewóz drogowy może pokryć koszty szkoleń okresowych kierowcy.

3. Spełnienie przez przedsiębiorcę lub przez inny podmiot wykonujący przewóz drogowy obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, uznaje się za równoznaczne ze spełnieniem obowiązków pracodawcy w zakresie wykonywania wstępnych i okresowych badań lekarskich, o których mowa w art. 229 § 1 i 2 Kodeksu pracy.

Art. 39m. Wymagania, o których mowa w art. 39a-39l, stosuje się odpowiednio do przedsiębiorcy lub innej osoby osobiście wykonującej przewóz drogowy.

Rozdział 8

Opłaty

Art. 40. Przedsiębiorca podejmujący i wykonujący transport drogowy jest obowiązany do ponoszenia opłat za:

- 1) czynności administracyjne określone w ustawie;
- 2) przeprowadzenie egzaminu, o którym mowa w art. 38 ust. 1;
- 3) wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych, o którym mowa w art. 38 ust. 3.

Art. 41. 1. Opłaty za czynności administracyjne pobiera się z tytułu:

1) udzielenia licencji, zmiany licencji, przedłużenia ważności licencji, wydania wypisu z licencji, wydania wtórnika licencji, przeniesienia uprawnień wynikających z licencji oraz wyrażenia zgody na wykonywanie uprawnień wynikających z licencji;

2) wydania zezwolenia, zmiany zezwolenia, przedłużenia ważności zezwolenia, wydania wypisu z zezwolenia, wydania wtórnika zezwolenia na wykonywanie przewozu regularnego, przewozu regularnego specjalnego, przewozu wahałowego lub przewozu okazjonalnego;

- 3) wydania zezwolenia na przewóz kabotażowy;

- 4) wydania zezwolenia zagranicznego;

- 5) wydania zaświadczenia lub zmiany zaświadczenia, wydania wypisu z zaświadczenia o zgłoszeniu działalności w zakresie przewozów na potrzeby własne;
 - 6) wydania zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób na lub przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;
 - 7) wydania świadectwa kierowcy lub jego zmiany oraz wydania wtórnika świadectwa kierowcy;
 - 8) wydania formularza jazdy;
 - 9) wydania certyfikatu, o którym mowa w art. 30 ust. 4, lub jego zmiany oraz wydania wtórnika certyfikatu;
 - 10) wydania decyzji, o której mowa w art. 20a ust. 2.
2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, pobierają organy dokonujące tych czynności.
3. Opłaty, o których mowa w art. 40 pkt 2 i pkt 3, pobiera jednostka, o której mowa w art. 38 ust. 2 i ust. 3.
4. Minister właściwy do spraw transportu może, w drodze rozporządzenia, upoważnić, na określonych warunkach, do pobierania opłat za niektóre czynności administracyjne w międzynarodowym transporcie drogowym, o których mowa w ust. 1, jednostkę określoną w art. 17 ust. 2 lub polskie organizacje o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszające międzynarodowych przewoźników drogowych, mając na względzie usprawnienie procedur pobierania opłat.

Art. 42. 1. Podmioty wykonujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przewóz drogowy zobowiązane są do uiszczania opłaty za przejazd pojazdu samochodowego po drogach krajowych, której maksymalna wysokość nie może być wyższa niż równowartość 800 euro rocznie, z wyłączeniem:

- 1) przedsiębiorców wykonujących transport drogowy taksówką;
 - 2) pojazdów transportu kombinowanego;
 - 3) pojazdów realizujących komunikację miejską;
 - 4) zakładów pracy chronionej lub zakładów aktywności zawodowej, w przypadku wykonywania przewozów na potrzeby własne.
- 1a. Wyłączenie, o którym mowa w ust. 1, nie zwalnia z obowiązku uiszczania opłat za przejazd autostradą, o których mowa w przepisach o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym.
2. Stawki opłaty, o której mowa w ust. 1, uzależnione są od:
- 1) czasu przejazdu po drogach krajowych;
 - 2) rodzaju pojazdu samochodowego;
 - 3) dopuszczalnej masy całkowitej oraz emisji spalin pojazdu.
3. Opłata, o której mowa w ust. 1, może być w szczególności wnoszona w:
- 1) jednostce, o której mowa w art. 17 ust. 2;
 - 2) granicznych urządzeniach celnych;
 - 3) urządzeniach celnych wewnątrz kraju;
 - 4) stacjach benzynowych, z zastrzeżeniem ust. 4;
 - 5) polskich organizacjach zrzeszających przewoźników drogowych o zasięgu ogólnokrajowym, z zastrzeżeniem ust. 5.
- 3a. ⁽²⁾ Podmiot, o którym mowa w ust. 1, uiszcza opłatę roczną, miesięczną, siedmiodniową albo dobową.
- 3a. ⁽³⁾ *Podmiot, o którym mowa w ust. 1, uiszcza opłatę roczną, półroczną, miesięczną, siedmiodniową albo dobową.*
- 3b. Karta opłaty dobowej i siedmiodniowej może być wypełniona przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, w terminie:
- 1) 7 dni - od wydania karty opłaty dobowej;
 - 2) 14 dni - od wydania karty opłaty siedmiodniowej.
4. Przedsiębiorcy prowadzący stacje benzynowe mogą pobierać wyłącznie opłatę dobową, siedmiodniową i miesięczną po zawarciu porozumień z jednostką, o której mowa w art. 17 ust. 2.
5. Polskie organizacje zrzeszające przewoźników drogowych o zasięgu ogólnokrajowym mogą pobierać opłatę po zawarciu porozumień z jednostką, o której mowa w art. 17 ust. 2.
6. W porozumieniach, o których mowa w ust. 4 i ust. 5, określa się w szczególności:
- 1) sposób zabezpieczenia przekazywanych kart opłaty drogowej uniemożliwiający dostęp do nich osobom niepowołanym;
 - 2) wyposażenie w odpowiednie urządzenia gwarantujące zabezpieczenie przed zaginięciem, zniszczeniem lub utratą dokumentów;
 - 3) obowiązek ubezpieczenia otrzymanych dokumentów od wszelkiego ryzyka związanego z ich zaginięciem, zniszczeniem lub utratą;
 - 4) zasady rozliczania z jednostką, o której mowa w art. 17 ust. 2, w przypadku zaginięcia, zniszczenia lub utraty otrzymanych dokumentów.
7. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaj i stawki opłaty za przejazd po drogach krajowych, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2, oraz tryb wnoszenia i sposób rozliczania tej opłaty w przypadku niewykorzystania w całości lub w części dokumentu potwierdzającego jej wniesienie za okres roczny z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy, a także wzory dokumentów potwierdzających wniesienie tej opłaty.

Art. 42a. Przepisu art. 42 nie stosuje się do podmiotów niebędących przedsiębiorcami, a zaliczonych do sektora finansów publicznych.

Art. 43. 1. Na zasadach wzajemności mogą być pobierane od przedsiębiorców zagranicznych opłaty inne niż określone w art. 42.

2. Minister właściwy do spraw transportu może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić dla przedsiębiorców zagranicznych opłaty, o których mowa w ust. 1, określając ich wysokość, tryb wnoszenia oraz jednostki właściwe do ich pobierania.

Art. 44. 1. Jednostki, o których mowa w art. 17 ust. 2, art. 26 pkt 2, art. 32 pkt 2, art. 42 ust. 3 oraz art. 43 ust. 2, otrzymują prowizję od pobranych opłat, w wysokości nie mniejszej niż 7 % i nie większej niż 10 %, z zastrzeżeniem ust. 1b.

1a. (uchylony).

1b. Jednostka, o której mowa w art. 17 ust. 2, otrzymuje prowizję, w wysokości nie większej niż 14 %, od opłat pobranych w międzynarodowym transporcie drogowym z tytułu:

- 1) wydania zezwolenia zagranicznego;
- 2) wydania zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób na lub przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;
- 3) udzielenia licencji, zmiany licencji, przedłużenia ważności licencji, wydania wypisu z licencji, wydania wtórnika licencji;
- 4) przeniesienia uprawnień wynikających z licencji oraz wyrażenia zgody na wykonywanie uprawnień wynikających z licencji;
- 5) wydania zezwolenia, zmiany zezwolenia, przedłużenia ważności zezwolenia, wydania wypisu z zezwolenia, wydania wtórnika zezwolenia na wykonywanie przewozu regularnego, przewozu regularnego specjalnego, przewozu wahańowego lub przewozu okazjonalnego;
- 6) wydania decyzji, o której mowa w art. 20a ust. 2.

2. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość stawek prowizji oraz sposób jej pobierania i rozliczania z jednostkami, o których mowa w ust. 1.

Art. 45. 1. Przedsiębiorca wykonujący transport drogowy może być zwolniony z opłat, o których mowa w art. 42 i art. 43, w przypadku wykonywania przez niego przewozów w ramach pomocy humanitarnej, medycznej lub w przypadku klęski żywiołowej.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje, w drodze decyzji administracyjnej, wydanej przez ministra właściwego do spraw transportu, na zgodny wniosek przedsiębiorcy i właściwego organu państwowego lub organizacji humanitarnej.

Art. 45a. Zasady poboru opłat za przejazd pojazdów samochodowych po drogach krajowych w systemie elektronicznym określają przepisy ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 i Nr 23, poz. 136).

Art. 46. 1. Wpływy uzyskane z opłat, o których mowa w art. 42 i 43, oraz wpływy z opłat z tytułu:

- 1) w międzynarodowym transporcie drogowym:
 - a) udzielenia licencji, zmiany licencji, przedłużenia ważności licencji, wydania wypisu z licencji, wydania wtórnika licencji, przeniesienia uprawnień wynikających z licencji oraz wyrażenia zgody na wykonywanie uprawnień wynikających z licencji,
 - b) wydania zezwolenia, zmiany zezwolenia, przedłużenia ważności zezwolenia, wydania wypisu z zezwolenia, wydania wtórnika zezwolenia na wykonywanie przewozu regularnego, przewozu regularnego specjalnego, przewozu wahańowego lub przewozu okazjonalnego,
 - c) wydania decyzji, o której mowa w art. 20a ust. 2,
 - d) wydania zezwolenia na przewóz kabotażowy,
 - 2) wydania zezwolenia zagranicznego i przyznania ekopunktów w systemie elektronicznym,
 - 3) wydania zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób na lub przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą - są przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
2. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad sprawuje nadzór nad prawidłową realizacją wpływów z opłat, o których mowa w art. 42 i 43.
3. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad przekazuje kwoty pobranych opłat, o których mowa w ust. 1, w terminie do 10. dnia miesiąca następującego po miesiącu ich otrzymania, na rachunek Krajowego Funduszu Drogowego, z przeznaczeniem na budowę i utrzymanie dróg krajowych oraz na potrzeby gromadzenia danych o drogach publicznych i sporządzania informacji o sieci dróg publicznych, jak również na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i budowy autostrad oraz na druk kart opłat za przejazd po drogach krajowych, a także na wypłaty zwrotu środków finansowych, o którym mowa w art. 37a ust. 6 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2571, z późn. zm.⁸⁾).

3a. Wpływy uzyskane z opłat, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 7-9, oraz wpływy uzyskane z opłat za wydanie zaświadczenia, zmianę zaświadczenia, wydanie wypisu z zaświadczenia o zgłoszeniu działalności w zakresie międzynarodowego przewozu na potrzeby własne stanowią dochód jednostki, o której mowa w art. 17 ust. 2.

4. Wpływy uzyskane z innych opłat niż wymienione w ust. 1, stanowią odpowiednio dochód właściwej jednostki samorządu terytorialnego lub budżetu państwa.

Art. 47. 1. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość opłat za czynności administracyjne, o których mowa w art. 41 ust. 1, mając na uwadze w szczególności rodzaj udzielanych uprawnień i okres, na jaki zostaną wydane;
- 2) wysokość opłat za egzaminowanie oraz za wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, wysokość opłat zostanie określona:

- 1) w przypadku licencji, w zależności od:
 - a) okresu ważności licencji,

- b) liczby pojazdów samochodowych, na które wydaje się wypisy z licencji,
 - c) zakresu transportu drogowego,
 - d) rodzaju przewozów,
 - e) rodzaju pojazdów - w międzynarodowym transporcie drogowym osób;
 - 2) w przypadku zezwolenia, w zależności od:
 - a) okresu ważności zezwolenia,
 - b) rodzaju zezwolenia;
 - 3) w przypadku zaświadczenia potwierdzającego zgłoszenie przez przedsiębiorcę prowadzenia przewozów drogowych jako działalności pomocniczej w stosunku do jego podstawowej działalności gospodarczej, w zależności od:
 - a) zakresu przewozów,
 - b) rodzajów przewozów;
 - 4) w przypadku certyfikatu kompetencji zawodowych, w zależności od:
 - a) zakresu i formy testu z wiedzy z uwzględnieniem kosztów jego przeprowadzenia,
 - b) rodzaju certyfikatu kompetencji zawodowych z uwzględnieniem kosztów jego wydania;
 - 5) w przypadku świadectwa kierowcy, w zależności od okresu ważności.
3. Wysokość opłaty z tytułu:
 - 1) udzielenia licencji - nie może być wyższa niż równowartość 1.000.000 euro;
 - 2) udzielenia zezwolenia na transport drogowy osób - nie może być wyższa niż równowartość 800 euro;
 - 3) udzielenia zezwolenia na przewóz kabotażowy - nie może być wyższa niż równowartość 800 euro za przewóz jednorazowy;
 - 4) wydania zezwolenia zagranicznego - nie może być wyższa niż równowartość:
 - a) 500 euro za wielokrotne zezwolenie roczne,
 - b) 15 euro za zezwolenie jednorazowe;
 - 5) wydania świadectwa kierowcy - nie może być wyższa niż równowartość 10 euro;
 - 6) wydania formularza jazdy - nie może być wyższa niż równowartość 30 euro;
 - 7) wydania certyfikatu, o którym mowa w art. 30 ust. 4 - nie może być wyższa niż równowartość:
 - a) 70 euro dla pojazdu samochodowego nieposiadającego certyfikatu,
 - b) 50 euro dla pojazdu samochodowego w przypadku wznowienia certyfikatu,
 - c) 30 euro dla przyczepy lub naczepy nieposiadającej certyfikatu,
 - d) 15 euro dla przyczepy lub naczepy w przypadku wznowienia certyfikatu.

Rozdział 9

Inspekcja Transportu Drogowego

Art. 48. Tworzy się Inspekcję Transportu Drogowego, zwaną dalej "Inspekcją", powołaną do kontroli przestrzegania przepisów w zakresie transportu drogowego i niezarobkowego krajowego i międzynarodowego przewozu drogowego wykonywanego pojazdami samochodowymi, z wyjątkiem pojazdów, o których mowa w art. 3.

Art. 49. Przepisy ustawy nie naruszają przewidzianych w odrębnych ustawach obowiązków i uprawnień organów publicznych w zakresie kontroli przestrzegania przepisów.

Art. 50. Do zadań Inspekcji należy kontrola:

- 1) dokumentów związanych z wykonywaniem transportu drogowego lub przewozów na potrzeby własne oraz przestrzegania warunków w nich określonych;
- 2) dokumentów przewozowych związanych z wykonywaniem transportu drogowego lub przewozów na potrzeby własne, o których mowa w art. 1;
- 3) ruchu drogowego w zakresie transportu, o którym mowa w art. 1, na zasadach określonych w przepisach działu V ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, a w tym stanu technicznego pojazdów;
- 4) przestrzegania przepisów dotyczących okresów prowadzenia pojazdu i obowiązkowych przerw oraz czasu odpoczynku kierowcy;
- 5) przestrzegania szczegółowych zasad i warunków transportu zwierząt;
- 6) przestrzegania zasad i warunków dotyczących przewozu drogowego towarów niebezpiecznych;
- 7) wprowadzonych do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych pod względem zgodności z wymaganiami technicznymi, dokumentacją techniczną i prawidłowością ich oznakowania w zakresie określonym w ustawie z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671, z późn. zm.⁹⁾);
- 8) kontrola rodzaju używanego paliwa przez pobranie próbek paliwa ze zbiornika pojazdu mechanicznego.

Art. 50a. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb kontroli, o której mowa w art. 50 pkt 8, uwzględniając sposób przeprowadzenia kontroli i badania próbek rodzaju paliwa znajdującego się w zbiorniku pojazdu.

Art. 51. 1. Zadania Inspekcji Transportu Drogowego określone w niniejszym rozdziale wykonują następujące organy:

- 1) Główny Inspektor Transportu Drogowego;
 - 2) wojewoda działający za pośrednictwem wojewódzkiego inspektora transportu drogowego, zwanego dalej "wojewódzkim inspektorem", jako kierownika wojewódzkiej inspekcji transportu drogowego wchodzącej w skład wojewódzkiej administracji zespolonej.
2. Organy wymienione w ust. 1 wykonują zadania Inspekcji Transportu Drogowego zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie i przepisach odrębnych.
3. Główny Inspektor Transportu Drogowego koordynuje, nadzoruje i kontroluje działalność wojewódzkich inspektorów transportu drogowego.
4. Wojewódzki inspektor transportu drogowego kieruje działalnością wojewódzkiego inspektoratu transportu drogowego.
5. Czynności związane z realizacją zadań określonych w art. 50 w zakresie określonym w art. 68-75 wykonują inspektorzy wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego, zwani dalej "inspektorami".
6. W sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji organem właściwym jest wojewódzki inspektor, a organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego - Główny Inspektor.

Art. 52. 1. Główny Inspektor kieruje Inspekcją przy pomocy podległego mu Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego.

2. Organizację Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego określi statut nadany, w drodze zarządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów.
3. Wojewódzki inspektor kieruje wojewódzką inspekcją przy pomocy wojewódzkiego inspektoratu transportu drogowego.
4. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, określi, w drodze rozporządzenia, zasady organizacji wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego, uwzględniając podział na komórki organizacyjne.

Art. 53. 1. Główny Inspektor jest centralnym organem administracji rządowej podległym ministrowi właściwemu do spraw transportu.

2. Główny Inspektor jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów, spośród osób należących do państwowego zasobu kadrowego, na wniosek ministra właściwego do spraw transportu. Prezes Rady Ministrów odwołuje Głównego Inspektora.
3. Zastępcę Głównego Inspektora powołuje minister właściwy do spraw transportu, spośród osób należących do państwowego zasobu kadrowego, na wniosek Głównego Inspektora. Minister właściwy do spraw transportu odwołuje, na wniosek Głównego Inspektora, jego zastępcę.
4. Wojewódzkiego inspektora powołuje i odwołuje wojewoda w porozumieniu z Głównym Inspektorem.
5. Zastępcę wojewódzkiego inspektora powołuje i odwołuje wojewoda na wniosek wojewódzkiego inspektora.

Art. 54. 1. Główny Inspektor sprawuje nadzór nad wojewódzkimi inspektorami oraz ma prawo kontroli ich działalności, a także wydawania im wiążących poleceń w tym zakresie.

2. Główny Inspektor Transportu Drogowego:

- 1) opracowuje kierunki działania Inspekcji w porozumieniu z organizacjami zrzeszającymi przewoźników o zasięgu ogólnokrajowym i plany kontroli o znaczeniu ogólnokrajowym, zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw transportu;
 - 2) określa metody i formy wykonywania zadań przez Inspekcję, w zakresie nieobjętym innymi przepisami wydanymi na podstawie ustawy;
 - 3) organizuje kursy specjalistyczne i szkolenia inspektorów;
 - 4) przygotowuje projekty aktów prawnych w zakresie kontroli przewozów drogowych.
3. Wojewódzki inspektor opracowuje kierunki działania wojewódzkiej inspekcji transportu drogowego, zatwierdzone przez Głównego Inspektora.

Art. 54a. Do zadań Głównego Inspektora Transportu Drogowego należy także kontrola spełniania wymagań wprowadzonych do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych oraz prowadzenie postępowań w tych sprawach na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych.

Art. 55. 1. Inspektor wykonując zadania, o których mowa w art. 50, ma prawo do:

- 1) wstępu do pojazdu;
 - 2) kontroli dokumentów;
- 2a) kontroli karty kierowcy i karty przedsiębiorstwa;
- 3) kontroli zainstalowanych w pojeździe urządzeń pomiarowo-kontrolnych lub tachografu cyfrowego;
 - 4) kontrolowania masy, nacisków osi i wymiarów pojazdu przy użyciu przyrządu pomiarowego;
 - 5) żądania od przedsiębiorcy i jego pracowników pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów i innych nośników informacji oraz udostępnienia wszelkich danych mających związek z przedmiotem kontroli;
 - 6) wstępu na teren przedsiębiorcy, w tym do pomieszczeń, gdzie prowadzi on działalność gospodarczą, w dniach i godzinach, w których jest lub powinna być wykonywana ta działalność.
- 1a. Inspektor przeprowadza czynności kontrolne, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, w obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego wyznaczonej.
2. Inspektor ma również prawo do:
- 1) stosowania środków przymusu bezpośredniego;

- 2) używania broni palnej.

Art. 56. Inspektor ma prawo w szczególności do nakładania i pobierania kar pieniężnych:

- 1) zgodnie z przepisami ustawy;
- 2) zgodnie z przepisami o drogach publicznych.

Art. 57. 1. Środki przymusu bezpośredniego stosuje się wobec osób określonych w art. 68 ust. 1 pkt 1, niepodporządkowujących się poleceniom wydanym przez inspektorów, a także wobec osób uniemożliwiających im wykonanie czynności kontrolnych.
2. Środki przymusu bezpośredniego mogą być użyte jedynie w zakresie niezbędnym do osiągnięcia podporządkowania się poleceniom, o których mowa w ust. 1, lub do skutecznego odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na inspektora.
3. Dopuszczalne jest stosowanie tylko takich środków przymusu bezpośredniego, jakie odpowiadają potrzebom wynikającym z istniejącej sytuacji, i pod warunkiem, że w inny dostępny w tej sytuacji sposób nie można skutecznie oraz bezpiecznie wykonać czynności kontrolnych.

Art. 58. 1. Do środków przymusu bezpośredniego zalicza się użycie:

- 1) siły fizycznej, w postaci chwytów obezwładniających oraz podobnych technik obrony;
 - 2) indywidualnych technicznych i chemicznych środków lub urządzeń przeznaczonych do obezwładniania osób oraz unieruchamiania pojazdów.
2. Siłę fizyczną można stosować w celu odparcia czynnej napaści lub zmuszenia do wykonania polecenia albo zatrzymania osoby ściganej.
3. Indywidualne techniczne i chemiczne środki przymusu bezpośredniego można stosować w przypadku odpierania czynnej napaści, pokonywania czynnego oporu lub udaremniania ucieczki osoby kontrolowanej.
4. Inspektor może stosować również kolczatkę drogową lub inne urządzenia techniczne umożliwiające unieruchomienie pojazdu.
5. Zastosowanie urządzenia technicznego, o którym mowa w ust. 4, należy poprzedzić:
- 1) sygnałem zatrzymania, podanym przez inspektora w sposób zrozumiały i widoczny dla kierującego zatrzymywanym pojazdem;
 - 2) wstrzymaniem ruchu drogowego w obu kierunkach na odległość nie mniejszą niż 100 metrów od tego urządzenia.

Art. 59. 1. Środki przymusu bezpośredniego mogą być stosowane po uprzednim wezwaniu do zachowania się zgodnego z prawem oraz po bezskutecznym uprzedzeniu o zamiarze ich użycia.

2. Inspektor może odstąpić od wezwania osoby do zachowania się zgodnego z prawem oraz od uprzedzenia o zamiarze użycia środków przymusu bezpośredniego, jeżeli zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia.
3. Środki przymusu bezpośredniego stosuje się w taki sposób, aby osiągnięcie podporządkowania się wydanym poleceniom powodowało możliwie najmniejszą dolegliwość osobie, wobec której zostały one użyte.
4. Od dalszego stosowania środków przymusu bezpośredniego należy odstąpić, gdy osoba, wobec której użyto tych środków, podporządkowała się wydanym poleceniom.

Art. 60. Jeżeli wskutek zastosowania środka przymusu bezpośredniego nastąpiło zranienie osoby, inspektor jest obowiązany udzielić jej pierwszej pomocy, a w razie potrzeby wezwać lekarza.

Art. 61. 1. O fakcie zastosowania środka przymusu bezpośredniego inspektor niezwłocznie zawiadamia pisemnie bezpośredniego przełożonego.

2. Przełożony jest obowiązany każdorazowo zbadać zasadność, warunki i sposób zastosowania środków przymusu bezpośredniego przez podległych mu inspektorów.

Art. 62. 1. W przypadku gdy środki przymusu bezpośredniego wymienione w art. 58 ust. 1 okażą się niewystarczające lub ich użycie ze względu na okoliczności danego zdarzenia nie będzie możliwe, inspektor może użyć broni palnej.

2. Użycie broni palnej przez inspektora w przypadku, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić wyłącznie w celu odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na jego życie lub zdrowie.
3. Przez użycie broni palnej rozumie się oddanie strzału w kierunku osoby w celu jej obezwładnienia, po wyczerpaniu toku postępowania określonego w art. 63.
4. Inspektor, który podjął decyzję o użyciu broni palnej, powinien postępować ze szczególną rozważą, traktując broń jako ostateczny środek działania.
5. Broni palnej należy użyć w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której jej użyto, i jej użycie nie może zmierzać do pozbawienia tej osoby życia ani narażać osób postronnych na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Art. 63. 1. Inspektor przed użyciem broni palnej jest obowiązany:

- 1) po okrzyku "Inspekcja drogowa" wezwać osobę, w stosunku do której przewiduje się użycie broni palnej, do zachowania zgodnego z prawem, a w szczególności do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, odstąpienia od bezprawnych działań lub użycia przemocy albo zaniechania ucieczki;
- 2) w razie niepodporządkowania się wezwaniom określonym w pkt 1, zagrozić użyciem broni palnej okrzykiem "Stój, bo strzelam";
- 3) oddać strzał ostrzegawczy w górę, jeżeli czynności określone w pkt 1 i pkt 2 okażą się bezskuteczne.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się, w przypadku gdy z zachowania osoby posiadającej broń lub inne niebezpieczne narzędzie wynika, że wszelka zwłoka groziłaby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia ludzkiego.

3. Użycie broni palnej w sytuacji, o której mowa w ust. 2, musi być poprzedzone okrzykiem "Inspekcja drogowa".

Art. 64. 1. Jeżeli wskutek użycia broni palnej następuje zranienie lub zachodzi podejrzenie śmierci osoby, inspektor jest obowiązany, bez zbędnej zwłoki, do udzielenia pierwszej pomocy i niezwłocznego wezwania lekarza oraz powiadomienia najbliższej jednostki Policji.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, oraz gdy w wyniku użycia broni palnej doszło do wyrządzenia szkody w mieniu, inspektor jest obowiązany ponadto do zabezpieczenia śladów na miejscu zdarzenia i niedopuszczenia na to miejsce osób trzecich oraz jeżeli jest to możliwe - ustalenia świadków zdarzenia.

Art. 65. 1. O każdym przypadku użycia broni palnej lub podjęcia czynności, o których mowa w art. 63, inspektor jest obowiązany niezwłocznie powiadomić bezpośredniego przełożonego oraz sporządzić pisemną notatkę.

2. Do obowiązków wojewódzkiego inspektora należy:

- 1) zbadanie, czy użycie broni palnej lub podjęcie czynności określonych w art. 63 było zgodne z obowiązującymi przepisami;
- 2) niezwłoczne zawiadomienie prokuratora - w przypadku stwierdzenia, że użycie broni palnej było niezgodne z obowiązującymi przepisami;
- 3) wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w przypadku określonym w pkt 2 oraz w razie stwierdzenia, że podjęcie czynności określonych w art. 63 było niezgodne z obowiązującymi przepisami.

Art. 66. 1. Inspektorzy wykonujący zadania określone w art. 50 ustawy mogą być wyposażeni w broń palną.

2. Pozwolenie na broń palną na okaziciela wydaje, na wniosek wojewódzkiego inspektora, w trybie określonym w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525 i Nr 96, poz. 959 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711), właściwy miejscowo komendant wojewódzki Policji.

3. Wojewódzki inspektor dokonuje zakupu broni palnej i amunicji według zasad określonych w przepisach o broni i amunicji.

4. Wojewódzki inspektor występuje z wnioskiem do właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji o dopuszczenie inspektora do posiadania broni palnej oraz amunicji na zasadach określonych w przepisach o broni i amunicji.

5. Inspektorzy, po zakończeniu pracy, są obowiązani do codziennego zdawania broni i amunicji do podręcznego magazynku broni, znajdującego się w najbliższej jednostce Policji, gdzie inspektor wykonywał swoje zadanie służbowe.

Art. 67. 1. Inspekcja współdziała w szczególności z: Policją, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencją Wywiadu, Biurem Ochrony Rządu, Żandarmerią Wojskową, Strażą Graniczną, Służbą Celną, kontrolą skarbową, Państwową Inspekcją Pracy, Inspekcją Handlową, Inspekcją Ochrony Środowiska, Inspekcją Weterynaryjną i zarządcami dróg - w zakresie bezpieczeństwa i porządku ruchu na drogach publicznych oraz zwalczania przestępstw i wykroczeń drogowych dokonywanych w zakresie transportu drogowego lub w związku z tym transportem, z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów oraz zadań Inspekcji.

2. W celu realizacji zadań określonych w art. 50 Inspekcja współdziała z organami samorządu terytorialnego, jak również z organizacjami zrzeszającymi przewoźników drogowych.

Art. 68. 1. Kontroli, o której mowa w art. 50 i 87, z zastrzeżeniem ust. 2, podlegają:

- 1) kierowcy wykonujący transport drogowy lub przewóz na potrzeby własne,
- 2) przedsiębiorcy wykonujący transport drogowy lub przewóz na potrzeby własne,
- 3) podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2

- zwani dalej "kontrolowanymi".

2. Kontroli, o której mowa w ust. 1, nie podlegają pojazdy przewożące wartości pieniężne w rozumieniu przepisów o ochronie osób i mienia.

Art. 69. 1. Inspektor wykonuje czynności kontrolne, z zastrzeżeniem ust. 1a, w umundurowaniu oraz posługuje się legitymacją służbową i znakiem identyfikacyjnym.

1a. Inspektor może wykonywać bez umundurowania czynności kontrolne podczas kontroli:

- 1) w przedsiębiorstwie;
- 2) przewozów regularnych, o ile nie wymaga to zatrzymywania pojazdów na drodze poza przystankami;
- 3) transportu drogowego taksówką, o ile nie wymaga to zatrzymywania pojazdów na drodze poza postojem.

2. Głównemu Inspektorowi, wojewódzkiemu inspektorowi, ich zastępcom, inspektorom oraz pracownikom inspektoratów wykonujących zadania z zakresu nadzoru i kontroli pracy inspektorów przysługuje umundurowanie służbowe.

3. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, dystynkcje i wzór umundurowania, o którym mowa w ust. 2, normy umundurowania i sposób jego przydziału oraz zasady i sposób noszenia umundurowania, jak również ustali kryteria przydziału umundurowania, warunki jego używania, mając na uwadze okres używalności umundurowania.

3a. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i warunki przyznawania równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie, uwzględniając:

- 1) elementy umundurowania stanowiące podstawę do określenia wysokości równoważnika;
- 2) sposób ustalania wysokości równoważnika;

- 3) tryb i przypadki przyznawania, zwrotu i zawieszania wypłaty równoważnika;
 - 4) terminy wypłacania lub zwrotu równoważnika.
4. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji inspektora oraz szczegółowy sposób postępowania z nią związanego. Do legitymacji służbowej podlegają wpisaniu następujące dane osobowe: imię, nazwisko, stanowisko. Rozporządzenie ustali sposób wydawania legitymacji oraz przypadki, w których podlega ona wymianie i zwrotowi, a także sposób jej używania i przechowywania.
5. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór odznaki identyfikacyjnej inspektora i oznakowania pojazdu służbowego oraz szczegółowy sposób postępowania z nimi związany. Rozporządzenie to ustali w szczególności sposób używania i przechowywania odznaki.

Art. 70. 1. Rozpoczęcie kontroli przez inspektora poprzedzone jest okazaniem kontrolowanemu legitymacji służbowej.

2. Legitymacja, o której mowa w ust. 1, upoważnia inspektora do dokonania czynności kontrolnych.
3. Inspektor ma obowiązek zapoznać kontrolowanego z jego prawami i obowiązkami wynikającymi z ustawy.
4. Inspektor wykonuje czynności kontrolne w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej.

Art. 71. Zatrzymanie pojazdu do kontroli może być dokonane tylko przez umundurowanych inspektorów znajdujących się:

- 1) w pobliżu oznakowanego pojazdu służbowego lub
- 2) w miejscu oznakowanym znakiem drogowym uprzedzającym o kontroli.

Art. 72. Kontrolowany jest obowiązany umożliwić inspektorowi dokonanie czynności kontrolnych, a w szczególności:

- 1) udzielić ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazać dokumenty lub inne nośniki informacji oraz udostępnić dane mające związek z przedmiotem kontroli;
- 2) udostępnić pojazd, a w uzasadnionych przypadkach wynikających z przeprowadzonej kontroli pojazdu na drodze, obiekt, siedzibę przedsiębiorcy oraz wszystkie pomieszczenia, w których przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą bądź też przechowuje mienie przedsiębiorstwa;
- 3) umożliwić sporządzenie kopii dokumentów wskazanych przez kontrolującego;
- 4) umożliwić sporządzenie dokumentacji filmowej lub fotograficznej, jeżeli może ona stanowić dowód lub przyczynić się do utrwalenia dowodu w sprawie będącej przedmiotem kontroli;
- 5) umożliwić przekazanie, za potwierdzeniem odbioru, kopii dokumentów, w tym gromadzonych przez przedsiębiorcę wydruków z tachografu cyfrowego i karty kierowcy, oraz oryginału zapisu urządzenia samoczynnie rejestrującego prędkość jazdy, czas jazdy i postoju lub karty kierowcy, których kontrola będzie dokonywana poza siedzibą przedsiębiorcy.

Art. 73. 1. W toku kontroli inspektor może:

- 1) legitymować kierowców i inne osoby w celu ustalenia tożsamości, jeżeli jest to niezbędne dla potrzeb kontroli;
 - 2) badać dokumenty i inne nośniki informacji objęte zakresem kontroli;
 - 3) dokonywać oględzin i zabezpieczać zebrane dowody;
- 3a) zatrzymać kartę kierowcy w przypadkach, o których mowa w art. 14 ust. 4 lit. c rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym (Dz. Urz. WE L 370 z 31.12.1985, str. 8 oraz Dz. Urz. WE L 274 z 9.10.1998, str. 1), lub kartę przedsiębiorstwa;
- 4) przesłuchiwać świadków i zasięgać opinii biegłych;
 - 5) przesłuchiwać kontrolowanego w charakterze strony, jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub z powodu ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla ustaleń kontroli.
2. W przypadku nieusprawiedliwionego niestawienia się kontrolowanego, świadka lub biegłego na wezwanie inspektora stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 74. 1. Z przeprowadzonych czynności kontrolnych inspektor sporządza protokół, a jego kopię doręcza się kontrolowanemu.

2. Protokół podpisują inspektor i kontrolowany. Do protokołu kontroli kontrolowany może wnieść zastrzeżenia.
3. Odmowę podpisania protokołu przez kontrolowanego odnotowuje się w protokole.

Art. 75. Wyniki kontroli wykorzystywane są do formułowania wniosków o wszczęcie postępowania:

- 1) administracyjnego o cofnięcie uprawnień przewozowych przedsiębiorcy, określonych przepisami ustawy;
- 2) karnego lub karno-skarbowego;
- 3) w sprawach o wykroczenia;
- 4) przez organy Państwowej Inspekcji Pracy;
- 5) przewidzianego w umowach międzynarodowych w stosunku do przedsiębiorców zagranicznych.

Art. 76. 1. Inspektorem może być osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie;
- 2) ma nienaganną opinię i nie była karana za przestępstwo umyślne;

- 3) legitymuje się świadectwem dojrzałości po zdanym egzaminie maturalnym;
 - 4) posiada prawo jazdy co najmniej kategorii B;
 - 5) ukończyła 25 lat oraz posiada wymagany stan zdrowotny;
 - 6) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin kwalifikacyjny.
2. Zatrudnienie pracownika Inspekcji na stanowisku inspektora poprzedzone jest praktyką w ramach sześciomiesięcznego kursu specjalistycznego zakończonego egzaminem kwalifikacyjnym, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Inspektor podlega co najmniej raz w roku szkoleniu organizowanemu przez Głównego Inspektora w celu podniesienia poziomu wiedzy fachowej.
4. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) szczegółowe warunki odbywania praktyki, programy szkolenia oraz sposób organizacji kursów specjalistycznych i przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych, a także obowiązujące kryteria kwalifikacji, z uwzględnieniem czasu trwania praktyki i wiedzy niezbędnej dla inspektorów, kryteriów oceny osób przystępujących do egzaminu kwalifikacyjnego oraz trybu jego przeprowadzenia;
 - 2) warunki i tryb przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania czynności inspektora.

Art. 77. 1. Do pracowników Inspekcji zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych, w tym inspektorów, stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 170, poz. 1218, z późn. zm.¹⁰⁾), z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do pracowników Inspekcji zatrudnionych na stanowiskach inspektorów nie mają zastosowania przepisy art. 4 ustawy, o której mowa w ust. 1.

3. Do pracowników innych niż wymienieni w ust. 1 mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.¹¹⁾).

Art. 78. Inspektorom wykonującym czynności kontrolne przysługuje miesięczny dodatek inspekcyjny do wynagrodzenia w wysokości do 100 % wynagrodzenia.

Art. 79. Inspektorzy w związku z wykonywaniem czynności kontrolnych korzystają z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

Art. 80. 1. Tworzy się centralną ewidencję naruszeń stwierdzonych w wyniku przeprowadzanych kontroli, zwaną dalej "ewidencją".

2. W ewidencji gromadzi się dane i informacje o przedsiębiorcach i kierowcach oraz popełnianych przez nich naruszeniach, o których mowa w ust. 1.

2a. Ewidencja obejmuje również informacje o przeprowadzonych kontrolach, w trakcie których nie stwierdzono naruszeń, o których mowa w ust. 1.

3. Ewidencję prowadzi w systemie telefonicznym lub elektronicznym Główny Inspektor, który jest administratorem danych i informacji zgromadzonych w ewidencji.

Art. 81. Dane i informacje przekazują do ewidencji:

- 1) wojewódzki inspektor;
- 2) uprawnieni do kontroli, o których mowa w przepisach ustawy;
- 3) uprawnieni do kontroli, o których mowa w przepisach o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych.

Art. 82. Administrator danych przetwarzający dane osobowe na potrzeby ewidencji jest zwolniony z obowiązku informacyjnego określonego w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.¹²⁾).

Rozdział 10

Nadzór i kontrola

Art. 83. 1. Organ, który udzielił licencji lub zezwolenia, może nałożyć na przewoźnika drogowego obowiązek przedstawienia w oznaczonym terminie informacji i dokumentów potwierdzających, że spełnia on wymagania ustawowe i warunki określone w licencji lub zezwoleniu.

2. Na żądanie ministra właściwego do spraw transportu lub organu właściwego w sprawach licencji lub zezwoleń przewoźnik drogowy obowiązany jest przekazywać informacje związane z działalnością transportową dotyczące stosowanych cen i taryf oraz liczby przewiezionych osób lub masy przewiezionych rzeczy.

3. Organy, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1, obowiązane są przedstawiać ministrowi właściwemu do spraw transportu, co najmniej dwa razy w roku, w terminach do dnia 15 stycznia oraz do dnia 15 lipca, informacje dotyczące liczby i zakresu udzielonych licencji i zezwoleń.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do jednostki uprawnionej do egzaminowania w zakresie wymaganym do uzyskania certyfikatu kompetencji zawodowych.

5. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, zakres danych i informacji, o których mowa w ust. 1 i ust. 2, sposób i terminy ich przedstawiania, mając na względzie konieczność monitorowania rynku przewozów drogowych.

Art. 84. 1. Organy udzielające licencji, zezwolenia lub zaświadczenia o wykonywaniu przewozów na potrzeby własne są uprawnione do kontroli przedsiębiorcy w zakresie spełniania wymogów będących podstawą do wydania tych dokumentów.

2. Kontrolę, o której mowa w ust. 1, przeprowadza się co najmniej raz na 5 lat.

3. Minister właściwy do spraw transportu może upoważnić, w drodze zarządzenia, kierownika jednostki, o której mowa w art. 17 ust. 2, do dokonywania kontroli w zakresie spełniania przez przedsiębiorcę wymagań, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1-3, stanowiących podstawę do udzielenia licencji na międzynarodowy transport drogowy.

Art. 85. 1. Postępowanie kontrolne przeprowadza się na podstawie wydanego w tej sprawie postanowienia określającego zakres kontroli oraz osoby upoważnione do jej przeprowadzenia.

2. Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo do:

1) żądania od przedsiębiorcy i jego pracowników pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów i innych nośników informacji oraz udostępnienia wszelkich danych mających związek z przedmiotem kontroli;

2) wstępu na teren przedsiębiorcy, w tym do pomieszczeń, gdzie prowadzi on działalność gospodarczą, w dniach i godzinach, w których jest lub powinna być wykonywana ta działalność, oraz wstępu do pojazdów użytkowanych przez przedsiębiorcę.

3. Czynności kontrolne przeprowadza się w obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego wyznaczonej.

Art. 86. 1. Organ udzielający licencji lub zezwolenia może powierzyć, w drodze porozumienia, czynności kontrolne organowi administracji publicznej lub innemu organowi państwowemu.

2. Nadzór nad wydawaniem licencji i zezwoleń w krajowym transporcie drogowym, a także zaświadczeń przy przewozach na potrzeby własne, sprawuje wojewódzki inspektor transportu drogowego.

3. Rada Ministrów, kierując się zasadą skuteczności nadzoru, o którym mowa w ust. 2, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób prowadzenia czynności związanych z nadzorem oraz stosowanych dokumentów, a także ich wzory.

Art. 87. 1. Podczas przejazdu wykonywanego w ramach transportu drogowego kierowca pojazdu samochodowego, z zastrzeżeniem ust. 4, jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać, na żądanie uprawnionego organu kontroli, wypis z licencji, kartę opłaty drogowej, zapisy urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy i czas postoju, obowiązkowe przerwy i czas odpoczynku, a ponadto:

1) w transporcie drogowym osób:

- a) przy wykonywaniu przewozów regularnych i regularnych specjalnych - odpowiednie zezwolenie i formularz jazdy lub wypis z zezwolenia wraz z obowiązującym rozkładem jazdy,
- b) przy wykonywaniu międzynarodowych przewozów wahałowych lub okazjonalnych - odpowiednie zezwolenie,
- c) przy wykonywaniu międzynarodowych przewozów na potrzeby własne - formularz jazdy,
- d) oryginał albo poświadczoną za zgodność z oryginałem przez przedsiębiorcę kserokopię decyzji, o której mowa w art. 20a ust. 2, jeżeli została wydana;

2) w transporcie drogowym rzeczy - dokumenty związane z przewożonym ładunkiem, a także:

- a) odpowiednie zezwolenie wymagane w międzynarodowym transporcie drogowym,
- b) dokumenty wymagane przy przewozie drogowym towarów niebezpiecznych,
- c) świadectwo wymagane zgodnie z umową o międzynarodowych przewozach szybko psujących się artykułów żywnościowych i o specjalnych środkach transportu przeznaczonych do tych przewozów (ATP),
- d) zezwolenie na przejazd pojazdu, z ładunkiem lub bez ładunku, o masie, naciskach osi lub wymiarach przekraczających wielkości określone w odrębnych przepisach,
- e) wymagane przy przewozie żywych zwierząt,
- f) dokumenty wymagane przy przewozie odpadów,
- g) certyfikat potwierdzający spełnienie przez pojazd odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu, jeżeli jest wymagany;

3) w międzynarodowym transporcie drogowym - świadectwo kierowcy, jeżeli jest wymagane.

1a. (uchylony).

1b. Podczas przejazdu wykonywanego w ramach transportu drogowego przez zagranicznego przewoźnika kierowca pojazdu samochodowego jest obowiązany ponadto mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu kontroli dowód uiszczenia opłaty, o której mowa w art. 43 ust. 1, jeżeli jest wymagana.

2. Podczas przewozu drogowego wykonywanego na potrzeby własne kontrolowany jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu kontroli, oprócz odpowiednich dokumentów wymaganych przy takim przewozie, określonych w ust. 1, wypis zaświadczenia, o którym mowa w art. 33 ust. 10.

3. Przedsiębiorca lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 2, wykonujący przewozy na potrzeby własne, odpowiedzialni są za wyposażenie kierowcy wykonującego transport drogowy lub przewóz na potrzeby własne w wymagane dokumenty.

4. Podczas przejazdu wykonywanego w ramach transportu drogowego kierowca taksówki jest obowiązany mieć przy sobie i okazać na żądanie licencję.

Art. 88. Przepisy art. 87 nie naruszają praw i obowiązków przedsiębiorców i kierowców wykonujących transport drogowy, wynikających z odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych.

Art. 89. 1. Do kontroli dokumentów, o których mowa w art. 87, oraz warunków w nich określonych, uprawnieni są:

- 1) funkcjonariusze Policji;
- 2) inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego;
- 3) funkcjonariusze organów celnych;
- 4) funkcjonariusze Straży Granicznej;
- 5) upoważnieni pracownicy zarządców dróg publicznych - z wyłączeniem dokumentów, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a i ust. 4;
- 6) inspektorzy Państwowej Inspekcji Pracy - w odniesieniu do zapisów urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość jazdy oraz czas jazdy i postoju;
- 7) upoważnieni pracownicy właściwego organu, o którym mowa w art. 18 ust. 1 - w odniesieniu do przewozów regularnych i regularnych specjalnych.

2. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, kierując się zasadą skuteczności kontroli, określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb przeprowadzania kontroli w zakresie przewozu drogowego, a także wzory dokumentów stosowane przez uprawnionych do tej kontroli.

Art. 90. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzającej uchybienia organ udzielający licencji lub zezwolenia:

- 1) wzywa przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie;
- 2) cofa licencję lub zezwolenie, z zachowaniem warunków, o których mowa w art. 15 i art. 24 ust. 4-6.

Art. 90a. 1. Główny Inspektor Transportu Drogowego przekazuje do Komisji Europejskiej dane dotyczące przeprowadzonych kontroli:

- 1) stanu technicznego pojazdów, co dwa lata, w terminie do 31 marca, po upływie okresu objętego sprawozdaniem, zgodnie z formularzem, o którym mowa w ust. 3;
- 2) w zakresie, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 561/2006, zgodnie z formularzem, o którym mowa w art. 17 tego rozporządzenia, co dwa lata, w terminie do dnia 30 września roku następującego po zakończeniu dwuletniego okresu sprawozdawczego.

2. Organy uprawnione do przeprowadzania kontroli, o których mowa w art. 89 ust. 1, obowiązane są przekazywać Głównemu Inspektorowi Transportu Drogowego informacje:

- 1) o których mowa w ust. 1 pkt 1, co dwa lata, w terminie do 31 stycznia po upływie dwuletniego okresu objętego sprawozdaniem,
 - 2) o których mowa w ust. 1 pkt 2, co dwa lata, w terminie do 31 lipca po upływie dwuletniego okresu objętego sprawozdaniem
- na formularzach, o których mowa w ust. 3.
3. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza do przekazywania danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględniając zakres niezbędnych danych.

Art. 91. 1. Minister właściwy do spraw transportu kontroluje sposób egzaminowania i wydawania certyfikatów kompetencji zawodowych oraz gospodarkę finansową jednostki certyfikującej.

2. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono uchybienia, minister właściwy do spraw transportu:

- 1) wzywa kontrolowaną jednostkę do niezwłocznego usunięcia uchybień lub
- 2) pozbawia ją uprawnień, o których mowa w art. 38 ust. 3.

Rozdział 11

Kary pieniężne

Art. 92. 1. Kto wykonuje przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem, naruszając obowiązki lub warunki wynikające z przepisów ustawy lub przepisów:

- 1) o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych,
 - 2) o czasie pracy kierowców,
 - 3) o odpadach,
 - 4) o ochronie zwierząt,
 - 5) o ruchu drogowym oraz w zakresie ochrony środowiska, okresowych ograniczeń ruchu pojazdów na drogach lub zakazu ruchu niektórych ich rodzajów,
 - 6) o bezpieczeństwie żywności i żywienia,
 - 7) wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych,
 - 8) wspólnotowych dotyczących przewozów drogowych
- podlega karze pieniężnej w wysokości od 50 złotych do 15.000 złotych.

2. Suma kar pieniężnych nałożonych podczas jednej kontroli nie może przekroczyć kwoty:

- 1) 15.000 złotych - w odniesieniu do kontroli drogowej;

- 2) 30.000 złotych - w odniesieniu do kontroli w przedsiębiorstwie.
3. Jeżeli czyn będący naruszeniem przepisów, o których mowa w ust. 1, wyczerpuje jednocześnie znamiona wykroczenia, stosuje się wyłącznie przepisy niniejszej ustawy.
4. Wykaz naruszeń obowiązków lub warunków, o których mowa w ust. 1, oraz wysokości kar pieniężnych za poszczególne naruszenia określa załącznik do ustawy.

Art. 92a. 1. W przypadku gdy podczas kontroli drogowej zostaną stwierdzone naruszenia:

- 1) obowiązku posiadania w pojeździe wymaganych dokumentów, o których mowa w art. 87,
 - 2) zasad dotyczących maksymalnego dziennego czasu prowadzenia pojazdu, dziennego czasu odpoczynku lub przekraczania maksymalnego czasu prowadzenia pojazdu bez przerwy, określonych w rozporządzeniu (WE) nr 561/2006 oraz w Umowie europejskiej dotyczącej pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe (AETR), sporządzonej w Genewie dnia 1 lipca 1970 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 94, poz. 1086 i 1087),
 - 3) zasad dotyczących użytkowania analogowych urządzeń rejestrujących samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy i czas postoju, obowiązkowe przerwy i czas odpoczynku, określonych w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym (Dz. Urz. WE L 370 z 31.12.1985)
- kierowca pojazdu samochodowego realizujący przewóz drogowy podlega karze grzywny.
2. Orzekanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie określonym w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.
 3. Wszczęcie postępowania wobec kierowcy nie wyklucza wszczęcia postępowania administracyjnego także wobec przedsiębiorcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3, realizującego przewóz drogowy.
 4. Postępowania administracyjnego wobec przedsiębiorcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3, nie wszczyna się, jeżeli okoliczności sprawy i dowody jednoznacznie wskazują, że podmiot wykonujący przewóz nie miał wpływu na powstanie naruszenia.
 5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się, jeżeli naruszenie, o którym mowa w ust. 1, ma charakter rażący, a w szczególności:
 - 1) zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego;
 - 2) zostało popełnione wielokrotnie.

Art. 93. 1. Uprawnieni do kontroli, o których mowa w art. 89 ust. 1, mają prawo nałożyć na wykonującego przewozy drogowe lub inne czynności związane z tym przewozem karę pieniężną, w drodze decyzji administracyjnej.

- 1a. Decyzja, o której mowa w ust. 1, wydawana jest w imieniu organu właściwego ze względu na miejsce przeprowadzanej kontroli.
2. W przypadku gdy podczas kontroli granicznej na kontrolowanego zostanie nałożona kara, o której mowa w ust. 1, przeprowadzający kontrolę uprawnieni są do uniemożliwienia kontrolowanemu wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Decyzji, o której mowa w ust. 1, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Przedsiębiorca krajowy uiszcza nałożoną karę pieniężną w terminie 21 dni od dnia jej wymierzenia; spoczywa na nim obowiązek niezwłocznego przekazania dowodu uiszczenia kary pieniężnej organowi, który ją nałożył.
5. Od decyzji o nałożeniu kary pieniężnej przysługuje odwołanie do organu nadrzędnego w stosunku do organu, który karę tę nałożył, w terminie 14 dni od dnia doręczenia przedsiębiorcy lub innemu podmiotowi wykonującemu przewozy na potrzeby własne tej decyzji.
6. (uchylony).
7. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli stwierdzone zostanie, że naruszenie przepisów nastąpiło wskutek zdarzeń lub okoliczności, których podmiot wykonujący przewozy nie mógł przewidzieć. W takiej sytuacji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzanej kontroli organ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.
8. Wszczęcie postępowania administracyjnego wobec przedsiębiorcy lub innego podmiotu realizującego przewóz drogowy, nie wyklucza wszczęcia postępowania administracyjnego także wobec podmiotu wykonującego inne czynności związane z przewozem, w szczególności wobec:
 - 1) spedytora;
 - 2) nadawcy;
 - 3) załadowcy;
 - 4) organizatora wycieczki;
 - 5) organizatora transportu.
9. Podmiot uprawniony do kontroli, o którym mowa w art. 89 ust. 1, nakłada w drodze decyzji administracyjnej na podmiot wykonujący inne czynności związane z przewozem karę pieniężną, o której mowa w art. 92 ust. 1, jeżeli okoliczności sprawy i dowody jednoznacznie wskazują, że podmiot ten miał wpływ lub godził się na powstanie naruszenia obowiązków lub warunków przewozu drogowego.
10. Karę nakłada się w wysokości określonej w załączniku do ustawy dla przedsiębiorcy lub podmiotu realizującego przewóz.

Art. 94. 1. Kary pieniężne stanowią dochody budżetu państwa.

2. Karę pieniężną uiszcza się w formie przekazu na właściwy rachunek bankowy, z tym że możliwe jest jej uiszczenie w formie gotówkowej bezpośrednio organowi, który ją nałożył, przez ukaranego niebędącego przedsiębiorcą krajowym.
- 2a. W przypadku, kiedy kara pieniężna nałożona została przez inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego, możliwe jest jej uiszczenie w formie bezgotówkowej, za pomocą karty płatniczej.
3. W przypadku uiszczenia kary pieniężnej w formie gotówkowej organ wydaje pokwitowanie na druku ścisłego zachowania, stanowiące dowód uiszczenia tej kary.

3a. W przypadku, o którym mowa w ust. 2a, ukarany ponosi również koszty związane z autoryzacją transakcji i przekazem środków na właściwy rachunek bankowy.

4. Koszty związane z uiszczeniem kary pieniężnej poprzez przekazanie jej na rachunek bankowy pokrywa wpłacający.

5. W przypadku uchylecia albo stwierdzenia nieważności decyzji, a także uwzględnienia skargi przez sąd administracyjny uiszczona kara pieniężna podlega zwrotowi w terminie 14 dni od dnia wydania decyzji lub orzeczenia o zwrocie tej kary.

Art. 95. 1. Uprawniony do kontroli zatrzymuje, za pokwitowaniem, dokumenty podlegające kontroli i kieruje lub usuwa pojazd, na koszt przedsiębiorcy, na najbliższy parking strzeżony do czasu:

- 1) uiszczenia kary pieniężnej, z zastrzeżeniem art. 93 ust. 4;
- 2) usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości;
- 3) ustąpienia zakazów lub ograniczeń ruchu, o których mowa w art. 92 ust. 1 pkt 5.

2. W zakresie postępowania w związku z usuwaniem pojazdu stosuje się odpowiednio przepisy prawa o ruchu drogowym.

3. Zwrot pojazdu z parkingu następuje po przedstawieniu przez kontrolowanego organowi, który karę nałożył, dowodu uiszczenia kary pieniężnej oraz usunięcia przyczyny skierowania pojazdu na parking.

4. Jeżeli kara pieniężna nie zostanie uiszczona i pojazd nie zostanie odebrany z parkingu w ciągu 30 dni od dnia nałożenia kary pieniężnej, stosuje się odpowiednio przepisy działu II rozdziału 6 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. 2005 r. Nr 229, poz. 1954, z późn. zm.¹³⁾) dotyczące egzekucji należności pieniężnych z ruchomości.

Art. 96. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - *Prawo działalności gospodarczej* (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z późn. zm.¹⁴⁾⁴⁾.

Rozdział 11a

Przepisy karne

Art. 96a. 1. Kto nie wypełnia obowiązków, o których mowa w art. 15 ust. 4, podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 12

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 97. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 114, z 1981 r. Nr 24, poz. 124, z 1982 r. Nr 16, poz. 125, z 1983 r. Nr 6, poz. 35 i Nr 44, poz. 203, z 1984 r. Nr 54, poz. 275, z 1985 r. Nr 14, poz. 60 i Nr 23, poz. 100, z 1986 r. Nr 39, poz. 193, z 1988 r. Nr 20, poz. 135 i Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 180, z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 72, poz. 422 i Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 75, poz. 332 i Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 24, poz. 101, z 1994 r. Nr 123, poz. 600, z 1995 r. Nr 6, poz. 29, Nr 60, poz. 310 i Nr 95, poz. 475, z 1997 r. Nr 54, poz. 349, Nr 60, poz. 369, Nr 85, poz. 539, Nr 98, poz. 602, Nr 104, poz. 661, Nr 106, poz. 677, Nr 111, poz. 724, Nr 123, poz. 779, Nr 133, poz. 884 i Nr 141, poz. 942, z 1998 r. Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 i Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 73, poz. 852, Nr 74, poz. 855 i Nr 117, poz. 1228 oraz z 2001 r. Nr 100, poz. 1081 i Nr 106, poz. 1149) skreśla się art. 103a.

Art. 98. W ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. - *Prawo przewozowe* (Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601) w art. 72:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 i ust. 3 w brzmieniu:

"2. Nadawca przesyłki w transporcie drogowym rzeczy odpowiada za wszelkie koszty, jakie mógłby ponieść przewoźnik na skutek nieściśłości lub niedostateczności danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Nadawca ponosi także koszty związane z przeładunkiem przesyłki w przypadku, gdy dane dotyczące masy przesyłki, zawarte w liście przewozowym, są niezgodne ze stanem faktycznym."

Art. 99. W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838 i Nr 86, poz. 958) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 100. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 9, poz. 31 i Nr 101, poz. 444, z 1992 r. Nr 21, poz. 86, z 1994 r. Nr 123, poz. 600, z 1996 r. Nr 91, poz. 409 i Nr 149, poz. 704, z 1997 r. Nr 5, poz. 24, Nr 107, poz. 689, Nr 121, poz. 770 i Nr 123, poz. 780, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 150, poz. 983 i Nr 160, poz. 1058, z 2000 r. Nr 88, poz. 983, Nr 95, poz. 1041 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 111, poz. 1197) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 101. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649 oraz z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194 i Nr 123, poz. 1353) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 102. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 i 1321 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz. 43 i 44, Nr 42, poz. 475, Nr 63, poz. 634, Nr 73, poz. 761, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 102, poz. 1116, Nr 113, poz. 1207, Nr 115, poz. 1229 i Nr 123, poz. 1353) w art. 27 w ust. 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy "Głównym Inspektorem Transportu Drogowego."

Art. 103. 1. Przedsiębiorcy prowadzący do dnia wejścia w życie ustawy działalność gospodarczą w zakresie międzynarodowego transportu drogowego obowiązani są do dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej uzyskać odpowiednią licencję na wykonywanie tego transportu pod rygorem wygaśnięcia dotychczasowych uprawnień. Nie później niż w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy przedsiębiorcy powinni wystąpić do ministra właściwego do spraw transportu z wnioskiem o udzielenie licencji na międzynarodowy transport drogowy.

2. Przedsiębiorcy prowadzący do dnia wejścia w życie ustawy działalność gospodarczą w zakresie krajowego drogowego przewozu osób mogą ją nadal wykonywać w dotychczasowym zakresie, na podstawie posiadanych uprawnień, przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy. Nie później niż w terminie 6 miesięcy przed upływem tego okresu przedsiębiorcy ci powinni wystąpić do organu udzielającego licencji z wnioskiem o udzielenie licencji na krajowy transport drogowy osób.

3. Przedsiębiorcy prowadzący do dnia wejścia w życie ustawy działalność gospodarczą w zakresie krajowego drogowego przewozu rzeczy obowiązani są do dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej uzyskać licencję na wykonywanie tego transportu pod rygorem wygaśnięcia dotychczasowych uprawnień. Nie później niż w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy przedsiębiorcy powinni wystąpić do organu udzielającego licencji z wnioskiem o udzielenie licencji na krajowy transport drogowy rzeczy.

3a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, do czasu uzyskania licencji przedsiębiorcy są obowiązani posiadać dokument potwierdzający prowadzenie przez nich, przed dniem 1 stycznia 2002 r., działalności gospodarczej w tym zakresie.

4. Organ udzielający licencji jest obowiązany udzielić lub odmówić udzielenia licencji w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2 i ust. 3.

5. Przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 1-3, do czasu uzyskania licencji prowadzą działalność gospodarczą na dotychczasowych warunkach.

6. Za wymianę uprawnień przewozowych, o których mowa w ust. 1 i ust. 2, gdy nie ulegają zmianie dotychczasowe dane określone w tych uprawnieniach, właściwe organy pobierają opłatę w wysokości 100 zł.

Art. 104. 1. Zezwolenia na wykonywanie transportu drogowego udzielone przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują moc.

2. Do postępowań administracyjnych wszczętych, a niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się jej przepisy.

Art. 105. Świadectwo potwierdzające zdanie egzaminu z zakresu wykonywania krajowego zarobkowego przewozu osób wydane na podstawie dotychczasowych przepisów o warunkach wykonywania krajowego drogowego przewozu osób staje się z mocy prawa certyfikatem kompetencji zawodowych w zakresie krajowego transportu drogowego osób.

Art. 106. 1. Wysokości minimalnych wymaganych zabezpieczeń, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3 lit. a), wynoszą w 2002 r. - 3.000 euro i w 2003 r. - 6.000 euro.

2. Wysokości minimalnych wymaganych zabezpieczeń, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3 lit. b), wynoszą w 2002 r. - 1.000 euro i w 2003 r. - 2.000 euro.

Art. 107. Z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej do przedsiębiorców zagranicznych z państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, nie stosuje się przepisów art. 18 ust. 2, art. 19 oraz art. 28 ust. 1.

Art. 108. 1. W terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, wojewodowie przejmą, z mocy prawa, na własność urzędzenia techniczne do ważenia pojazdów, będące we władaniu Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych.

2. Przekazanie urzędzeń, o których mowa w ust. 1, nastąpi w drodze protokołu zdawczo-odbiorczego.

Art. 109. 1. Tracą moc:

1) ustawa z dnia 2 sierpnia 1997 r. o warunkach wykonywania międzynarodowego transportu drogowego (Dz. U. Nr 106, poz. 677, z 1999 r. Nr 32, poz. 310 oraz z 2000 r. Nr 120, poz. 1268);

2) ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o warunkach wykonywania krajowego drogowego przewozu osób (Dz. U. Nr 141, poz. 942 i Nr 158, poz. 1045, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 86, poz. 963 i Nr 91, poz. 1043 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136).

2. Przepisy wydane na podstawie ustaw, o których mowa w ust. 1, zachowują moc do czasu wydania przepisów na podstawie niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2002 r., o ile nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 110. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r., z tym że rozdział 9 wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2001 r., z wyjątkiem art. 50, art. 68-75 i art. 80-82, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 76/914/EWG z dnia 16 grudnia 1976 r. w sprawie minimalnego poziomu wyszkolenia kierowców w transporcie drogowym (Dz. Urz. WE L 357 z 29.12.1976),
- 2) dyrektywy 84/647/EWG z dnia 19 grudnia 1984 r. w sprawie użytkowania pojazdów najmowanych bez kierowców w celu przewozu drogowego rzeczy (Dz. Urz. WE L 335 z 22.12.1984),
- 3) dyrektywy 88/599/EWG z dnia 23 listopada 1988 r. w sprawie standardowych procedur sprawdzających przy wykonaniu rozporządzenia (EWG) nr 3820/85 w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz rozporządzenia (EWG) nr 3821/85 w sprawie urzędzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym (Dz. Urz. WE L 325 z 29.11.1988),
- 4) dyrektywy 90/398/EWG z dnia 24 lipca 1990 r. zmieniającej dyrektywę 84/647/EWG w sprawie użytkowania pojazdów najmowanych bez kierowców w celu drogowego przewozu rzeczy (Dz. Urz. WE L 202 z 31.07.1990),
- 5) dyrektywy 92/106/EWG z dnia 7 grudnia 1992 r. w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów transportu kombinowanego towarów między państwami członkowskimi (Dz. Urz. WE L 368 z 17.12.1992),
- 6) dyrektywy 98/76/WE z dnia 1 października 1998 r. zmieniającej dyrektywę 96/26/WE w sprawie dostępu do zawodu przewoźnika drogowego transportu rzeczy i przewoźnika drogowego transportu osób oraz wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji, mająca na celu ułatwienie im korzystania z prawa swobody przedsiębiorczości w dziedzinie transportu krajowego i międzynarodowego (Dz. Urz. WE L 277 z 14.10.1998),
- 7) dyrektywy 1999/62/WE z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie pobierania opłat za użytkowanie niektórych typów infrastruktury przez pojazdy ciężarowe (Dz. Urz. WE L 187 z 20.07.1999),
- 8) dyrektywy 2000/30/WE z dnia 6 czerwca 2000 r. w sprawie drogowej kontroli przydatności do ruchu pojazdów użytkowych poruszających się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 203 z 10.08.2000).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie - z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej - dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej - wydanie specjalne.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 125, poz. 1371, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 130, poz. 1112, z 2003 r. Nr 149, poz. 1452 i Nr 211, poz. 2049, z 2004 r. Nr 97, poz. 962, Nr 160, poz. 1678 i Nr 281, poz. 2780 oraz z 2006 r. Nr 133, i poz. 935.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 j 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701 oraz z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661 i Nr 123, poz. 845.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 137, poz. 1304, Nr 149, poz. 1452 i Nr 203, poz. 1966, z 2005 r. Nr 90, poz. 756 i Nr 180, poz. 1497, z 2006 r. Nr 141, poz. 1011 i Nr 249, poz. 1824 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 558.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 756, z 1999 r. Nr 60, poz. 636, z 2000 r. Nr 45, poz. 531, z 2001 r. Nr 73, poz. 764, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 228, poz. 2255 i Nr 229, poz. 2273, z 2004 r. Nr 91, poz. 873, Nr 146, poz. 1546 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 150, poz. 1248 i Nr 163, poz. 1362, z 2006 r. Nr 75, poz. 519, Nr 170, poz. 1217 i Nr 195, poz. 1437 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 427 i Nr 115, poz. 791.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 281, poz. 2777, z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 94, poz. 788, Nr 143, poz. 1199, Nr 175, poz. 1460, Nr 177, poz. 1468, Nr 178, poz. 1480, Nr 179, poz. 1485, Nr 180, poz. 1494 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 17, poz. 127, Nr 144, poz. 1043 i 1045, Nr 158, poz. 1121, Nr 171, poz. 1225 i Nr 235, poz. 1699 oraz z 2007 r. Nr 120, poz. 818.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 426 i Nr 89, poz. 589.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 155, poz. 1297 i Nr 172, poz. 1440, z 2006 r. Nr 12, poz. 61 oraz z 2007 r. Nr 23, poz. 136 i Nr 99, poz. 666.

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 97, poz. 962 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 90, poz. 757 i Nr 141, poz. 1184 oraz z 2006 r. Nr 249, poz. 1834.

¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 123, poz. 847.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 123, poz. 1353 i Nr 128, poz. 1403, z 2002 r. Nr 1, poz. 18, Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 10, poz. 71 i Nr 169, poz. 1417, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1218, Nr 218, poz. 1592 i Nr 220, poz. 1600 oraz z 2007 r. Nr 89, poz. 589.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 157, poz. 1119 i Nr 187, poz. 1381 oraz z 2007 r. Nr 89, poz. 589 i Nr 115, poz. 794.

¹⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643, z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112, z 2003 r. Nr 86, poz. 789, Nr 128, poz. 1176 i Nr 217, poz. 2125 oraz z 2004 r. Nr 54, poz. 535, Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808.

ZAŁĄCZNIK

Lp.	Wyszczególnienie naruszeń	Wysokość kary w zł
I	II	III
1.	WYKONYWANIE TRANSPORTU DROGOWEGO LUB PRZEWOZU NA POTRZEBY WŁASNE BEZ WYMAGANEJ LICENCJI LUB BEZ WYMAGANEGO ZAŚWIADCZENIA LUB Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH DOKUMENTACJI KIEROWCY	
1.1.	Wykonywanie transportu drogowego bez wymaganej licencji, z wyłączeniem taksówek	8.000
1.2.	Wykonywanie transportu drogowego pojazdem niezgłoszonym do licencji	8.000
1.3.	Wykonywanie transportu drogowego taksówką bez wymaganej licencji	3.000
1.4.	Wykonywanie przewozu na potrzeby własne bez wymaganego zaświadczenia	2.000
1.5.	Wykonywanie przewozu na potrzeby własne pojazdem niezgłoszonym do zaświadczenia	200
1.6.	Wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego przez kierowcę niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej bez wymaganego świadectwa kierowcy	1.000
1.7.	Wykonywanie transportu drogowego lub przewozu na potrzeby własne z naruszeniem obowiązku wyposażenia kierowcy w odpowiednie dokumenty	500
1.8.	Wykonywanie transportu drogowego lub przewozu na potrzeby własne z naruszeniem warunków dotyczących dokumentacji pracy kierowcy w zakresie:	
	1. kierowania kierowcy na badania lekarskie lub psychologiczne	500
	2. prowadzenia wymaganej dokumentacji dotyczącej pracy kierowcy	500
	3. wystawiania kierowcy zaświadczenia poświadczającego jego zatrudnienie oraz spełnienie wszystkich wymagań określonych ustawą	500
	4. wystawiania oświadczenia poświadczającego spełnienie wszystkich wymagań określonych ustawą	500

WYKONYWANIE TRANSPORTU DROGOWEGO LUB PRZEWOZU NA POTRZEBY WŁASNE Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH ZEZWOLEŃ NA PRZEWÓZ OSÓB LUB RZECZY LUB INNYCH WARUNKÓW DOTYCZĄCYCH PRZEWOZU OSÓB LUB RZECZY

2.		
2.1.	Wykonywanie transportu drogowego osób bez wymaganego zezwolenia	6.000
2.2.	Wykonywanie transportu drogowego osób z naruszeniem warunków określonych w zezwoleniu dotyczących:	
	1. dni	2.000
	2. godzin odjazdu i przyjazdu	500
	3. ustalonej trasy przejazdu lub wyznaczonych przystanków	3.000
2.3.	Wykonywanie transportu drogowego osób przez posiadającego odpowiednie zezwolenie bez obowiązującego rozkładu jazdy	2.000
2.4.	Wykonywanie transportu drogowego osób w zakresie przewozów regularnych pojazdem innym niż autobus	1.000
2.5.	Wykonywanie transportu drogowego osób autobusem, który nie odpowiada warunkom technicznym autobusu przeznaczanego dla danego rodzaju przewozu osób	500
2.6.	Pobieranie należności za przejazd niezgodnie z cennikiem opłat podanym do publicznej wiadomości przy wykonywaniu transportu drogowego osób	300
2.7.	Wykonywanie transportu drogowego lub przewozu na potrzeby własne rzeczy bez posiadania w pojeździe wymaganego zezwolenia	8.000
2.8.	Wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego lub międzynarodowego przewozu na potrzeby własne rzeczy bez posiadania w pojeździe wymaganego do zezwolenia certyfikatu potwierdzającego spełnienie przez pojazd odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu	8.000
2.9.	Wykonywanie przewozów okazjonalnych w krajowym transporcie drogowym pojazdem przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą z naruszeniem zakazu:	
	1. umieszczania lub używania w pojeździe taksometru	5.000
	2. umieszczania na pojeździe oznaczeń z nazwą, adresem lub telefonem przedsiębiorcy	5.000
	3. umieszczania na dachu pojazdu lamp lub innych urządzeń technicznych	5.000
3.	PRZEWÓZ KABOTAŻOWY	
3.1.	Wykonywanie przewozu kabotażowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez wymaganego zezwolenia	15.000
4.	WYKONYWANIE PRZEWOZU DROGOWEGO Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH UISZCZANIA OPŁAT ZA PRZEJAZD PO DROGACH KRAJOWYCH	
4.1.	Wykonywanie przewozu drogowego bez uiszczenia wymaganej opłaty za przejazd po drogach krajowych*	3.000

* Karta dobowa lub tygodniowa, która w chwili rozpoczęcia kontroli nie znajdowała się w pojeździe, a przedstawiona została w terminie późniejszym, nie stanowi dowodu uiszczenia opłaty. To samo dotyczy innej karty, która w chwili rozpoczęcia kontroli nie znajdowała się w pojeździe, a zakupiona została w dniu kontroli lub dniach następnych

4.2. Wykonywanie przewozu drogowego z opłatą uiszczoną w wysokości niższej niż wymagana dla danego pojazdu samochodowego 1.000

4.3. Wykonywanie przewozu drogowego z nieprawidłowo wypełnioną kartą opłaty za przejazd po drogach krajowych 1.000

5. WYKONYWANIE PRZEWOZU DROGOWEGO Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH PRZEWOZU ŻYWYCH ZWIERZĄT

5.1. Wykonywanie przewozu drogowego zwierząt przez kierowcę lub konwojenta nieposiadających kwalifikacji do transportu zwierząt potwierdzonych przez powiatowego lekarza weterynarii 500

5.2. Wykonywanie przewozu drogowego zwierząt bez wyznaczenia konwojenta zwierząt 500

5.3. Wykonywanie przewozu drogowego zwierząt bez sporządzenia planu trasy, jeżeli przewóz trwał będzie dłużej niż 8 godzin 1.000

5.4. Wykonywanie przewozu drogowego zwierząt z nieprawidłowo sporządzonym planem trasy, jeżeli przewóz trwał będzie dłużej niż 8 godzin 500

5.5. Wykonywanie przewozu drogowego zwierząt bez wymaganego orzeczenia lekarza weterynarii potwierdzającego, że zwierzęta nadają się do transportu 500

5.6. Wykonywanie przewozu drogowego zwierząt bez wymaganego świadectwa zdrowia zwierząt 500

5.7. Wykonywanie przewozu drogowego zwierząt z przekroczeniem dopuszczalnego czasu przewozu zwierząt 500

5.8. Wykonywanie przewozu drogowego zwierząt pojazdem niedopuszczonym do przewozu zwierząt 1.000

5.9. Wykonywanie przewozu drogowego zwierząt pojazdem niedopuszczonym do przewozu zwierząt danego gatunku 500

5.10. Wykonywanie przewozu drogowego zwierząt z niedopełnieniem obowiązku powiadomienia lekarza weterynarii o ujawnionej podczas przewozu chorobie, zranieniu albo padnięciu transportowanego zwierzęcia 500

5.11. Wykonywanie przewozu drogowego zwierząt z niedopełnieniem warunków specjalnych określonych dla takiego przewozu 500

6. WYKONYWANIE PRZEWOZU DROGOWEGO Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH PRZEWOZU DROGOWEGO TOWARÓW NIEBEZPIECZNYCH

6.1. DOKUMENTY

6.1.1. Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych z nieprawidłowo sporządzonym dokumentem przewozowym 500

6.1.2.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych bez wymaganego zaświadczenia ADR o ukończeniu szkolenia	2.000
6.1.3.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych z nieprawidłowo sporządzoną instrukcją pisemną dla kierowcy	100
6.1.4.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych bez wymaganego świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych	6.000
6.1.5.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych bez wymaganego świadectwa dopuszczenia dla przedziału ładunkowego lub osłony	2.000
6.1.6.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych bez wymaganego zezwolenia na wykonywanie operacji transportowej	6.000
6.1.7.	Wykonywanie w miejscu publicznym lub na obszarze zabudowanym załadunku lub rozładunku towarów niebezpiecznych bez wymaganego specjalnego zezwolenia	2.000
6.1.8.	Wykonywanie przewozu drogowego materiału promieniotwórczego bez wcześniejszego uzyskania zatwierdzenia przez właściwą władzę	2.000
6.2.	SPOSÓB PRZEWOZU	
6.2.1.	Wykonywanie przewozu drogowego cysterną towarów niedopuszczonych do przewozu w cysternie	6.000
6.2.2.	Wykonywanie przewozu drogowego luzem towarów niedopuszczonych do przewozu luzem	6.000
6.2.3.	Wykonywanie przewozu drogowego w sztukach przesyłki towarów niedopuszczonych do przewozu w sztukach przesyłki	6.000
6.2.4.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych z naruszeniem przepisów dotyczących zakazu ładowania razem	3.000
6.2.5.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych pojazdem z naruszeniem przepisów dotyczących rozmieszczania i mocowania ładunków	800
6.2.6.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych z naruszeniem przepisów dotyczących dopuszczalnego stopnia napełnienia cysterny	4.500
6.2.7.	Wykonywanie przewozu drogowego materiałów reagujących ze sobą niebezpiecznie, umieszczonych w sąsiadujących komorach cysterny	5.000
6.2.8.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych pojazdem zanieczyszczonym pozostałościami przewożonych uprzednio w sztukach przesyłki towarów niebezpiecznych	1.500
6.2.9.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych w ilościach przekraczających ilości dozwolone	2.000
6.2.10.	Wykonywanie przewozu drogowego niektórych towarów niebezpiecznych z naruszeniem wymaganych środków ostrożności przy ich przewozie razem z artykułami żywnościowymi, towarami konsumpcyjnymi lub karmą dla zwierząt	1.000

6.2.11. Wykonywanie przewozu drogowego produktów żywnościowych w cysternach używanych do przewozu materiałów niebezpiecznych bez zastosowania środków zapobiegających zagrożeniom zdrowia 3.000

6.3. POJAZD

6.3.1. Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych nieodpowiednim do takiego przewozu pojazdem, cysterną lub kontenerem 3.000

6.3.2. Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych pojazdem bez wymaganych gaśnic lub wyposażonym w gaśnice niespełniające warunków określonych w umowie ADR 500

6.3.3. Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych pojazdem bez wymaganego wyposażenia awaryjnego - za każdy brakujący element 100

6.3.4. Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych w nieprawidłowo oznakowanym pojeździe lub zespole pojazdów, cysternie, pojeździe-baterii, kontenerze lub MEGC

- wymaganą tablicą lub tablicami barwy pomarańczowej 800
- wymaganą nalepką lub nalepkami 400
- wymaganym znakiem lub znakami dla materiałów o podwyższonej temperaturze 200
- wymaganym znakiem ostrzegającym o gazowaniu 200
- wymaganym oznakowaniem punktu uziemiającego 200

Wskazane kary podlegają sumowaniu

6.3.5. Wykonywanie przewozu drogowego pojazdem lub zespołem pojazdów, cysterną, pojazdem-baterią, kontenerem lub MEGC przeznaczoną do przewozu towarów niebezpiecznych z niezdjętymi lub z niezakrytymi tablicami barwy pomarańczowej lub nalepkami 200

6.3.6. Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych w cysternie, kontenerze-cysternie, MEGC i pojeździe-baterii bez wymaganego dodatkowego oznakowania określonego w części 6 umowy ADR naniesionego na tabliczce lub zbiorniku 500

6.3.7. Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych pojazdem nieodpowiadającym warunkom określonym w świadectwie dopuszczenia pojazdu lub warunkom określonym w części 9 umowy ADR 2.000

6.3.8. Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych w kontenerze niespełniającym wymagań określonych w części 6 i 7 umowy ADR 2.000

6.3.9. Wykonywanie przewozu drogowego cysterną lub kontenerem do przewozu luzem z pozostałościami towaru niebezpiecznego na ich zewnętrznej powierzchni 1.000

6.4. OPAKOWANIE

6.4.1. Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych bez wymaganego opakowania, w niewłaściwym opakowaniu lub w opakowaniu 3.000

niespełniającym wymagań umowy ADR

6.4.2.	Wykonywanie przewozu drogowego towaru niebezpiecznego bez wymaganego oznakowania sztuki przesyłki lub sztuk przesyłek:	
	- brak wymaganego numeru rozpoznawczego materiału UN	1.000
	- brak wymaganej nalepki lub nalepek	500
	- brak innego wymaganego oznakowania	500
	Wskazane kary podlegają sumowaniu odrębnie dla każdego towaru	500

6.4.3.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych z naruszeniem przepisów dotyczących pakowania razem do sztuki przesyłki	3.000
--------	--	-------

6.5. INNE NARUSZENIA

6.5.1.	Wykonywanie przewozu drogowego towaru niebezpiecznego nieprawidłowo sklasyfikowanego	6.000
--------	--	-------

6.5.2.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych niedopuszczonych do przewozu	10.000
--------	---	--------

6.5.3.	Niewyznaczenie, przez przedsiębiorcę lub inny podmiot wykonujący przewóz towarów niebezpiecznych lub związany z nim załadunek lub rozładunek, doradcy do spraw bezpieczeństwa w transporcie towarów niebezpiecznych	5.000
--------	---	-------

6.5.4.	Nieprzesłanie wojewodzie w ustawowo określonym terminie rocznego sprawozdania z działalności przedsiębiorcy lub innego podmiotu wykonującego przewóz drogowy towarów niebezpiecznych lub związanego z tym przewozem załadunku lub rozładunku	5.000
--------	--	-------

6.5.5.	Nieprzeszkolenie osób innych niż kierowcy zatrudnionych przy przewozie towarów niebezpiecznych lub czynnościach związanych z tym przewozem, w tym przy załadunku lub rozładunku	5.000
--------	---	-------

6.5.6.	Niesporządzenie lub niewłaściwe sporządzenie planu ochrony w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych	5.000
--------	--	-------

6.5.7.	Wykonywanie załadunku lub rozładunku towaru niebezpiecznego w miejscu publicznym lub poza obszarem zabudowanym, bez wymaganego powiadomienia właściwych władz	1.000
--------	---	-------

6.5.8.	Wykonywanie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych przy użyciu dużego kontenera, niezdatnego do użytku z powodu istotnych wad elementów konstrukcyjnych	1.000
--------	---	-------

6.5.9.	Postój pojazdu przewożącego towary niebezpieczne bez wymaganego nadzoru	800
--------	---	-----

6.5.10.	Postój pojazdu przewożącego towary niebezpieczne bez zabezpieczenia hamulcem postojowym	500
---------	---	-----

6.5.11.	Używanie ognia lub nieosłoniętego płomienia w pojazdach przewożących towary niebezpieczne klasy 1, a także w ich pobliżu oraz podczas załadunku lub rozładunku tych towarów	2.000
---------	---	-------

6.5.12.	Naruszenie przepisów dotyczących załadunku lub rozładunku towaru niebezpiecznego klasy 1 w miejscu publicznym na pojazdy lub z pojazdów.	1.000
---------	--	-------

które znajdują się w odległości mniejszej niż 50 m

6.5.13.	Przewóz w jednostce transportowej przewożącej towary niebezpieczne pasażerów innych niż załoga pojazdu	500
6.5.14.	Naruszenie przepisów zakazu palenia, w trakcie manipulowania ładunkiem lub wykonywania czynności ładunkowych towarów niebezpiecznych, w pobliżu, jak i wewnątrz pojazdu lub kontenera	500
6.5.15.	Nieuzasadnione utrzymywanie pracy silnika pojazdu w czasie załadunku lub rozładunku towaru niebezpiecznego	1.000

7. WYKONYWANIE PRZEWOZU DROGOWEGO Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH PRZEWOZU ODPADÓW

7.1.	Wykonywanie przewozu drogowego odpadów pojazdem niezgłoszonym do zezwolenia	3.000
7.2.	Wykonywanie przewozu drogowego odpadów innych niż niebezpieczne bez wymaganego zezwolenia	6.000
7.3.	Wykonywanie przewozu drogowego odpadów niebezpiecznych bez wymaganego zezwolenia	6.000
7.4.	Przewóz drogowy (wywóz) odpadów poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez wymaganego zezwolenia	6.000
7.5.	Przywóz drogowy (wwóz) odpadów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez wymaganego zezwolenia	6.000
7.6.	Przewóz drogowy odpadów tranzytem przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez wymaganego zezwolenia	6.000

8. WYKONYWANIE PRZEWOZU DROGOWEGO ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH I ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH SZYBKO PSUJĄCYCH SIĘ

8.1.	Wykonywanie przewozu drogowego bez wymaganego świadectwa zgodnie z umową o międzynarodowych przewozach szybko psujących się artykułów żywnościowych i o specjalnych środkach transportu przeznaczonych do tych przewozów	2.000
------	--	-------

9. WYKONYWANIE PRZEWOZU DROGOWEGO Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA

9.1.	Przejazd pojazdem powodującym hałas w stopniu przekraczającym dopuszczalny poziom	200
9.2.	Przejazd pojazdem wydzielającym szkodliwe substancje w stopniu przekraczającym dopuszczalny poziom	300

10. WYKONYWANIE PRZEWOZU DROGOWEGO Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW O CZASIE PROWADZENIA POJAZDU, OBOWIĄZKOWYCH PRZERWACH I ODPOCZYNKACH

10.1.	Skrócenie tygodniowego czasu odpoczynku przy wykonywaniu przewozu drogowego:	
	a) o czas do jednej godziny	50
	b) za każdą rozpoczętą kolejną godzinę	100

10.2.	Skrócenie dziennego czasu odpoczynku przy wykonywaniu przewozu drogowego:	
	a) o czas do jednej godziny	100
	b) za każdą rozpoczętą kolejną godzinę	200
10.3.	Przekroczenie maksymalnego czasu prowadzenia pojazdu bez przerwy przy wykonywaniu przewozu drogowego:	
	a) o czas powyżej 15 minut do 30 minut	150
	b) za każde następne rozpoczęte 30 minut	200
10.4.	Przekroczenie maksymalnego dziennego okresu prowadzenia pojazdu przy wykonywaniu przewozu drogowego:	
	a) o czas powyżej 15 minut do jednej godziny	150
	b) za każdą następną rozpoczętą godzinę	200
10.5.	Przekroczenie całkowitego czasu prowadzenia pojazdu w okresie dwutygodniowym przy wykonywaniu przewozu drogowego:	
	a) przekroczenie okresu prowadzenia o czas do 2 godzin	100
	b) za każdą następną rozpoczętą godzinę	100

11. WYKONYWANIE PRZEWOZU DROGOWEGO Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH STOSOWANIA URZĄDZEŃ REJESTRUJĄCYCH SAMOCZYNNIE PRĘDKOŚĆ JAZDY, CZAS JAZDY I POSTOJU

11.1.	1. Urządzenie rejestrujące - tachograf:	
	a) wykonywanie przewozu drogowego pojazdem niewyposażonym w urządzenie rejestrujące	3.000
	b) wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w urządzenie rejestrujące, które nie rejestruje wszystkich wymaganych elementów	2.000
	c) wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w urządzenie rejestrujące, które nie rejestruje jednocześnie, ale oddzielnie, danych dotyczących okresów aktywności kierowców prowadzących pojazd	1.000
	d) wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w urządzenie rejestrujące, które nie zostało poddane wymaganej kontroli okresowej lub badaniu kontrolnemu	1.000
	2. Ingerencja w urządzenie rejestrujące:	
	a) wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w urządzenie rejestrujące, do którego podłączone zostały niedozwolone urządzenia dodatkowe	10.000
	b) wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w urządzenie rejestrujące, które zostało odłączone	3.000
	c) samowolna ingerencja w pracę urządzenia rejestrującego zainstalowanego w pojeździe, wskutek której nastąpiła zmiana wskazań urządzenia w zakresie prędkości	5.000

	pojazdu, aktywności kierowcy lub przebytej drogi	
11.2.	Nieprawidłowe działanie urządzenia rejestrującego:	
	1. Nieuzasadnione użycie kilku wykresówek w ciągu tego samego 24-godzinnego okresu - za każdy dzień	200 maks. 2.000
	2. Wykresówka zapisywana była za długo - za każdą wykresówkę	200 maks. 1.000
	3. Oznaczenie czasowe na wykresówce nie było zgodne z urzędowym czasem kraju rejestracji pojazdu - za każdą wykresówkę	100 maks. 1.000
	4. Nieprawidłowe operowanie przełącznikiem grup czasowych (selektorem) - za każdą wykresówkę	100 maks. 1.000
11.3.	Używanie nieprawidłowych lub niewłaściwych wykresówek:	
	1. Zastosowany typ wykresówki nie był zatwierdzony i przeznaczony do danego typu urządzenia rejestrującego - za każdą wykresówkę	100 maks. 2.000
	2. Okazanie wykresówki brudnej lub uszkodzonej - za każdą wykresówkę	100 maks. 2.000
11.4.	Wykresówki	
	1. Nieokazanie wykresówki lub dokumentu potwierdzającego fakt nieprowadzenia pojazdu podczas kontroli w przedsiębiorstwie - za każdy dzień	500
	2. Okazanie podczas kontroli w przedsiębiorstwie wykresówki, która nie zawiera wszystkich danych o okresach aktywności kierowcy - za każdą wykresówkę	500
	3. Okazanie podczas kontroli w przedsiębiorstwie wykresówki, która nie zawiera żadnych danych o okresach aktywności kierowcy - za każdą wykresówkę	500
	4. Okazanie podczas kontroli w przedsiębiorstwie wykresówki, na której stwierdzono dokonanie niedozwolonych, bez użycia urządzenia rejestrującego, ręcznych, automatycznych lub półautomatycznych zapisów prędkości, aktywności lub przebytej drogi - za każdą wykresówkę	1.000 maks. 5.000
	5. Używanie tej samej wykresówki przez kilku kierowców, z wyjątkiem przypadku, gdy konstrukcja tachografu przewiduje taką możliwość	1.000
	6. Jednoczesne używanie kilku wykresówek przez kierowcę	1.000
	7. Okazana podczas kontroli w przedsiębiorstwie wykresówka nie zawiera przepisowych wpisów:	
	a) imienia lub nazwiska kierowcy	50 maks. 500
	b) numeru rejestracyjnego pojazdu	50 maks. 500

	c) miejsca lub daty początkowej użytkowania wykresówki	50 maks. 500
	d) miejsca lub daty końcowej używania wykresówki	50 maks. 500
	e) stanu licznika kilometrów w chwili rozpoczęcia użytkowania pojazdu	50 maks. 500
	f) stanu licznika kilometrów w chwili zakończenia użytkowania pojazdu	50 maks. 500
	Wskazane kary podlegają sumowaniu	
11.5.	Brak wyciągu z planu pracy lub rozkładu jazdy	400
11.6.	Samowolna zmiana wskazań urządzeń pomiarowo-kontrolnych zainstalowanych w pojeździe przy wykonywaniu transportu drogowego taksówką	1.000

12. WYKONYWANIE PRZEWOZU DROGOWEGO Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH STOSOWANIA TACHOGRAFÓW CYFROWYCH

12.1.	Wykonywanie przewozu drogowego pojazdem niewyposażonym w cyfrowe urządzenie rejestrujące	3.000
12.2.	Wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w cyfrowe urządzenie rejestrujące, które nie zostało poddane kalibracji	1.000
12.3.	Kontynuowanie przez kierowcę przewozu drogowego, po upływie dopuszczalnego okresu kierowania, pojazdem z zepsutym lub niewłaściwie działającym cyfrowym urządzeniem rejestrującym	1.000
12.4.	Wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w cyfrowe urządzenie rejestrujące bez wymaganego sprawdzenia okresowego	1.000
12.5.	Wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w cyfrowe urządzenie rejestrujące, do którego podłączone zostały niedozwolone urządzenia dodatkowe wpływające na jego niewłaściwe funkcjonowanie	10.000
12.6.	Dopuszczenie do wykonywania przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w cyfrowe urządzenie rejestrujące przez kierowcę nieposiadającego własnej, ważnej karty kierowcy	1.000
12.7.	Kontynuowanie przewozu drogowego przez kierowcę bez ważnej karty lub z kartą uszkodzoną, po upływie dopuszczalnego okresu kierowania pojazdem	300
12.8.	Nieprawidłowe operowanie przełącznikiem cyfrowego urządzenia rejestrującego umożliwiającym zmianę rodzaju aktywności kierowcy - za każdy dzień	100 maks. 1.000
12.9.	Wykonywanie przewozu drogowego przez kierowcę, nieposiadającego wymaganego wydruku z tachografu w przypadku uszkodzenia karty kierowcy, jej niesprawności lub jej nieposiadania - za każdy brakujący wydruk	100
12.10.	Naruszenie obowiązku wczytywania wymaganych danych z karty kierowcy	500
12.11.	Naruszenie obowiązku wczytywania wymaganych danych z tachografu	500

cyfrowego

12.12	Udostępnienie podczas kontroli w przedsiębiorstwie niepełnych danych o okresach aktywności kierowcy - za każdy dzień	300
12.13	Nieudostępnienie podczas kontroli w przedsiębiorstwie danych wczytanych z tachografu cyfrowego i karty kierowcy, przechowywanych w przedsiębiorstwie - za każdy dzień	500
12.14	Samowolna ingerencja w dane zapisane w cyfrowym urządzeniu rejestrującym, na karcie kierowcy lub na karcie przedsiębiorstwa	5.000
12.15	Samowolna ingerencja w funkcjonowanie cyfrowego urządzenia rejestrującego zainstalowanego w pojeździe	2.000
12.16	Niewyposażenie kierowcy w dostateczną ilość papieru do drukarki cyfrowego urządzenia rejestrującego, wymaganą na cały okres wykonywania przewozu drogowego	500

13. WYKONYWANIE PRZEWOZU DROGOWEGO Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH OKRESOWYCH OGRANICZEŃ RUCHU POJAZDÓW NA DROGACH LUB ZAKAZU RUCHU NIEKTÓRYCH ICH RODZAJÓW

13.1.	Wykonywanie przewozu drogowego w okresie obowiązywania zakazów lub ograniczeń w ruchu wprowadzonych dla określonej kategorii pojazdów ze względu na uplastycznienie nawierzchni bitumicznych	1.000
13.2.	Wykonywanie przewozu drogowego w okresie obowiązywania zakazów lub ograniczeń ruchu określonej kategorii pojazdów	1.000

¹⁾ W tym zakresie stosuje się przepisy rozporządzenia (WE) nr 484/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 1 marca 2002 r. zmieniającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 881/92 i (EWG) nr 3118/93 w celu ustanowienia świadectwa kierowcy (Dz.U.UE.L.02.76.1).

²⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia 6 grudnia 2007 r., tj. do dnia wejścia w życie art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy o czasie pracy kierowców oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.07.99.661).

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy o czasie pracy kierowców oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.07.99.661), który wejdzie w życie z dniem 6 grudnia 2007 r.

⁴⁾ Utraciła moc na podstawie art. 66 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U.04.173.1808), która weszła w życie z dniem 21 sierpnia 2004 r.